

Z obsahu:

„Budete mými svědky!“
(Sk 1,8)

Jan Pavel II.
po 99. apoštolské cestě
a páté návštěvě Španělska
- strana 2 -

„Ježíš z nich vybral
dvanáct a nazval je
apostoly.“ (Lk 6,13)

- strana 4 -

**Apoštolové
pro 3. tisíciletí**

- strana 5 -

**Vandalismus
osvícené doby**

O sekularizaci v Evropě
před 200 lety
- strana 7 -

Předávat dále dar víry

Norbert Martin
- strana 8 -

Otec malého mučedníka

- strana 10 -

Kam se poděla duše

Co je smyslem polemik
o uznání Boha
v evropské ústavě?
- strana 11 -

První procesí

- strana 12 -

V mariánském roce

Giuseppe Pelizza
- strana 13 -

*Panna Maria,
Pomocnice křesťanů,
Turín*

„Budete mými svědky!“ (Sk 1,8)

Po 99. apoštolské cestě a páté návštěvě Španělska

Evangelium dnešní neděle bychom mohli označit tímto jedním slovem: maximalismus. Slyšíme-li o maximalistických požadavcích, počítáme tendenci se proti tomu bránit. Jak se zdá, božský Mistr na to nedbá a riskuje naši sebeobrannou reakci. On totiž nemluví o jednostranném maximalismu. Může o něm mluvit jednak proto, že sám nejdříve přijal a beze zbytku splnil opravdu maximalistické požadavky svého nebeského Otce, jednak proto, že maximalismus, který po nás žádá, spíše než nějaký kategorický požadavek je ve skutečnosti až neuvěřitelnou nabídkou maximálního možného štěstí a radosti. Jestliže to nechápeme, je to jen zřejmý doklad toho, jak daleko může zajít naše zaslepenost způsobená hříchem. Pánovo slovo přináší něco jako koperníkovský obrat: štěstí není v tom, co nejvíce uchvátit pro sebe, nýbrž v tom, zcela se vydat pro druhé a za druhé. Můžeme mu věřit? Když nám to říká, mluví nejen jako Bůh, ale i jako člověk ze své vlastní zkušenosti. Nespoléhá však přitom pouze na své slovo. Tomu, kdo je ochoten naslouchat, přijde na pomoc i jeho Duch.

Tento druh altruistického štěstí je něco jako samošířitelná blaženost. První apoštolové, kterým dal Pán zakusit svou „maximalistickou zkušenost“, od samého počátku chápali jeho učení nikoliv jako návod, jak se tu na zemi dobře zařídit, nýbrž jako samozřejmý závazek dále šířit a zprostředkovat tuto božsky maximalistickou zkušenost. Její *kvás* se skutečně neobvyklejše osvědčil a záhy *prokvasil všechno*. Jestliže naopak pozorujeme dnes někde proces spíše opačný, křesťanství se nešíří, nýbrž scvrkává, znamená to, že se zkazil kvás. Nepravé, sebezařizující štěstí se totiž vůbec nešíří, nýbrž uzavírá do sebe. Kolik vlašných křesťanů nahradí jednoho opravdu horlivého a maximalisticky milujícího? Jejich vlašnost zůstane vlašností a nikoho nenadchne ani nezapálí, kdyby jich bylo milion. Naopak dvěma emauzským učedníkům tak zahorela srdce, že se okamžitě vydali na zpáteční cestu, aby svědčili o své radosti.

Je zvláštní, jak velice si dáváme záležet na tom, abychom vyšli vstříc světu kolem sebe, neдрáždili a neprovokovali svou odlišností. Přitom patří k samé podstatě našeho poslání ve světě být zcela jiní, dokazovat celým svým životem, že existuje něco mnohem vyššího, krásnějšího, radostnějšího a bohatšího než všechno to, čím se svět pyšní. Ale to bohatší a krásnější musí být v nás *v hojnosti*. Pak nás ani nenapadne se za to stydět a schovávat.

Za největší odsouzení se dnes pokládá výrok, že ten či onen věřící nebo ta či ona náboženská praxe se vrací do předkoncilní doby. Proto-

Pokračování na str. 15

Draží bratři a sestry! Dnes se toužím zavést u své apoštolské cesty, kterou jsem mohl uskutečnit minulou sobotu a neděli do Španělska a která měla jako téma: „Sereis mis testigos!“ – „Budete mými svědky!“

Děkuji Pánu, že mi dovolil, abych navštívil popáté tento vznešený a milovaný národ, a obnovuji výraz mé upřímné vděčnosti kardinálu arcibiskupovi v Madridu, pastýřům a celé španělské církvi, Jeho Majestátu kráľi a kráľovně, jakož i předsedovi vlády a jiným autoritám, které mě přijaly s takovou péčí a srdečností.

Úcta k Petrovu nástupci

Již od svého příjezdu jsem mohl zakoušet úctu k Petrovu nástupci od té části Božího lidu, který již téměř dvě tisíciletí je poutníkem v iberšské zemi a objevil svou odpovědnou roli v evangelizaci Evropy a světa. Současně jsem toužil projevit své ocenění sociálnímu pokroku v této zemi a vyzvat, aby se zakládal vždy na oněch autentických hodnotách, které představují drahoucenné dědictví evropského kontinentu.

Moje pastorační pouť měla dva hlavní momenty: velké setkání s mládeží v sobotu odpoledne a mši svatou s kanonizací pěti blahoslavených v neděli dopoledne.

Mladí jsou protagonisté nové evangelizace

U letecké základny „di Cuatros Vientos“ v Madridu mi setkání s mládeží, které mělo za základ modlitbu růžence, dalo možnost předložit syntézu apoštolského listu *Rosarium Virginis Mariae* a Roku růžence, který právě slavíme. Vyzval jsem mladé, aby byli lidmi s pevnou niterností a ustavičně rozjímalí spolu s Marií o Kristu a jeho tajemstvích. Právě to je neúčinnější protipól proti riziku konzumismu, kterému je dnešní člověk vystaven. Proti svodu pomíjivých hodnot viditelného světa, jaké předkládá určitý typ sdělovacích prostředků, je naléhavě nutné postavit trvalé hodnoty ducha, kterých je možno dosáhnout jen tak, že se vrátíme do svého vlastního nitra skrze rozjímaní a modlitbu.

Konstatoval jsem pak s radostí, že mladí lidé uprostřed svých vrstevníků se dokážou stále více stávat protagonisty nové evangelizace, ochotnými dát svou vlastní energii do služeb Krista a jeho kráľovství. Svěřil jsem Panně Marii mládež Madridu a celého Španělska, která je budoucností a nadějí Církve a společnosti tohoto národa.

Radost z pěti nových světců

Další den se konala slavnostní eucharistická bohoslužba na ústředním náměstí Plaza de Colon. V přítomnosti kráľovské rodiny, episkopátu a správních orgánů země, před velkým shromážděním představitelů všech církevních složek jsem měl to potěšení prohlásit za svaté pět synů Španělska: Pedra Povedu Castroverde, kněze a mučedníka, José Maria Rubio y Peralta, kněze, a řeholnice Jenověfu Torres Moralesovou, Andělu de la Cruz a Marii Maravillas de Jesús.

Tito autentičtí Kristovi učedníci a svědkové jeho zmrtvýchvstání jsou příkladem pro křesťany a celý svět: když získali v modlitbě potřebnou sílu, dokázali splnit úkoly, které jim Bůh svěřil v kontemplativním životě, v pastorační službě, na poli výchovy, v apoštolátu duchovních cvičení, v lásce vůči chudým. Ať se obzvláště u nich inspirují věřící a církevní společenství ve Španělsku, aby i za našich dnů tato požehnaná země nadále přinášela hojné plody evangelijní dokonalosti.

Chránit křesťanské základy Evropy

Z toho důvodu jsem vyzval španělské křesťany, aby zůstali věrní evangeliu, bránili a propagovali jednotu rodiny, chránili a ustavičně obnovovali katolickou identitu, která je zárukou národa. V síle věčných hodnot své tradice bude moci tato vznešená země objevit svůj vlastní účinný přínos k budování nové Evropy.

Tato pátá apoštolská cesta do Španělska mě utvrdila v mém hlubokém přesvědčení: nejstarší národy v Evropě si uchovávají křesťanskou duši, která je identická s „géníem“ dějin příslušných národů. Sekularismus sice bohužel ohrožuje jejich základní hodnoty, ale Církev usiluje o to, aby trvale udržovala tuto duchovní a kulturní tradici.

S odvoláním na velikost španělské duše, která je formována pevnými lidskými a křesťanskými principy, chtěl jsem adresovat zvláště mládeži Kristova slova: *Budete mými svědky*. Tato slova dnes opakují a ujišťují Církev a lid Španělska stejně jako všechny vás přítomné svou modlitbou, podepřenou zvláštním požehnáním.

*Bolletino Vaticano 7. 5. 2003
Mezititulky redakce Světla*

Kritérium pravé lásky

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

**Já zachovávám přikázání svého Otce
a zůstávám v jeho lásce**

Ježíš si tě dnes zve k sobě do Večeřadla, aby ti vyznal svou lásku. Bude to však něco mnohem více než pouhé vyznání. Chce ti prozradit nejhlubší tajemství svého milujícího Srdce. To, co dnes uslyšíš z úst božského Spasitele, je navíc posvěceno skutečností, že jsou to slova jeho nejsvětější závěti.

Jako si Otec zamiloval mne, tak já jsem si zamiloval tebe. Abys ocenil, jakou to láskou tě tvůj Pán miluje, chce tě ujistit, že je to láska totožná s tou, jakou jeho samého miluje nebeský Otec. Ježíš ti však nemá na mysli pouze onu věčnou lásku, z níž Otec od věčnosti plodí svého Syna, ale chce poukázat také na onu lásku, kterou k němu chová nyní, když se ti stal podobným a jako člověk přebývá mezi námi. Nyní je Boží Syn spojen se svým Otcem zcela novým a jedinečným způsobem, který se ti má stát blízkým, a tvému Pánu na něm obzvláště záleží. Ten zcela nový vznešený důvod, proč jej Otec miluje, spočívá totiž v tom, že Ježíš svým vtělením a svým pozemským životem nastoupil **cestu dobrovolné poslušnosti**.

Pros Ducha Svatého o dar světla, abys mohl pochopit a ocenit, co to znamená. ON, tvůj nejvyšší Pán a nejsvětější Bůh, skrze něhož všechno bylo stvořeno, sám dobrovolně vstupuje do takové situace, aby mohl být pro tebe vzorem poslušnosti a poddanosti.

Avšak i sama tato poslušnost překračuje vše, co si my lidé pod poslušností můžeme představit. My lidé jsme ochotni přijmout stav poslušnosti a podřízenosti, pokud jsme odkázáni na větší znalosti a zkušenosti někoho druhého, ale jakmile se nám zdá, že jsme natolik vyspělí, abychom si vystačili sami, stává se nám představa podřízenosti těžko přijatelnou. Ježíšova poslušnost uchvacuje a dojíká tím, že ačkoliv je sám nejvyšší moudrost, dokonalost a všemohoucnost, vzdává se sám zcela dobrovolně své vlastní vůle a ve všem dokonale zachovává přikázání svého Otce. Tuto svou poddanost pak Ježíš prohlašuje za samu podstatu a smysl svého života. Když se ho jeho odpůrci dotazovali: *Kdo jsi?*, odpověděl jim slovy: *Až vyvýšíte Syna člověka, poznáte, že já jsem to a že sám od sebe nečiním nic, ale mluvím tak, jak mě naučil můj Otec... Stále konám to, co se mi líbí.*⁽¹⁾ *Nehledám vůli svou, ale vůli toho, který mě poslal.*⁽²⁾ Ježíš není poslušný pouze v tom, že přijal své poslání a sestoupil na zem. I zde každý jeho krok, každé jeho slovo, všechny úkony jeho pozemského života od pokorného vstupu do Mariina lůna až po nejponiženější povýšení na po-

stupné dřevo kříže, to všechno jsou úkony nikoliv jeho vůle, ale vůle Otce, který ho poslal. Jeho poslušnost je božsky veliká v tom, že se týká i těch nejprostších a nejobyčejnějších věcí.

Jaký však je smysl takové pro nás až nepochopitelné poddanosti a bezvýhradné podřízenosti? Je to ten nejdokonalejší způsob, jakým Syn projevuje svou lásku. Ježíš je proto tak dokonale poslušný, protože *zůstává v Otcově lásce*, neboť Otec právě proto tak miluje svého vtěleného Syna. Tato jejich vzájemná láska pak vede Syna k tak nekonečné poslušnosti, že Otec může za tebe na smrt *vydat svého jednorozrozeného Syna*⁽³⁾. *V tom záleží jeho láska, ne že my jsme milovali Boha, ale on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako oběť za naše hříchy.*

Nyní máš před sebou měřítko lásky, jakou Pán očekává i od tebe. Je jediný způsob, jak *zůstat v jeho lásce*, milovat tak, jak miluje ON: *zachovávat jeho přikázání*. A jeho přikázání se netýkají ničeho jiného než **lásky**. Chce, abychom nastoupili stejnou cestu, jakou podstoupil ON: *To vám přikazují, abyste se milovali navzájem.*

Lásku, jakou Pán od tebe požaduje, nesmíš zaměňovat s tím, co si pod tímto slovem tak haslaně představuje tento svět. Jestliže Ježíš chce, abychom se milovali navzájem, má na mysli lásku, *jakou ON miloval nás*. Má to být láska nejvyššího stupně. *Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele.* To je také přesně to, co z poslušnosti k Otcovi a z lásky k tobě učinil sám Pán.

Není to příliš velký požadavek? Nelekej se. Vždyť je to jediná odpověď na to, co ty sám tak usilovně hledáš. Copak netoužíš po pravé radosti? Boží Syn ti přišel ukázat ztracenou cestu k původní a opravdové radosti, té radosti, pro kterou také ON podstoupil svou krutou pozemskou pouť. Ježíš ti přikazuje tuto sebeobětující lásku právě proto, **aby tvoje radost byla úplná**. Takovou úplnou radost už totiž nic nezkalí ani nenaruší.

Láska, poslušnost a radost zde vystupují jako spojené nádoby. Jedna bez druhé nemohou být. Protože ti tvůj odvěký nepřítel právě tuto *úplnou radost* tak závidí, chce tě o ni připravit tím, že ti znechucuje poslušnost a deformuje lásku. *On je vrah od počátku a pravda v něm není*⁽⁴⁾, a proto pravda není ani s těmi, kterým se protiví poslušnost. Nemohou slyšet Pánovo slovo a odmítají jeho přikázání, protože *jejich otcem není Bůh*. Nemají totiž ani lásku. Varuj se jich a vrať se k tomu, který *si tě sám vyvolil a zamiloval a dává ti poznat všechno, co slyšel od Otce*. Může ti snad někdy někdo nabídnout něco většího?

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Jan 8,28nn; ⁽²⁾ Jan 5,30;

⁽³⁾ Jan 3, 16; ⁽⁴⁾ Jan 8,44

Liturgická čtení

1. čtení - Sk 10,25-26.34-35.44-48
Když Petr přišel do Césareje, Kornélius mu šel vstříc a padl mu v hluboké úctě k nohám. Ale Petr ho zvedl se slovy: „Vstaň! Vždyť i já jsem jen člověk.“ Tu se Petr ujal slova a promluvil: „Teď opravdu chápu, že Bůh nikomu nestraní, ale v každém národě že je mu milý ten, kdo se ho bojí a dělá, co je správné.“

Když ještě Petr mluvil, sestoupil Duch svatý na všechny, kdo tu řeč poslouchali. A zaslí věřící obrácení ze židovství, kteří přišli s Petrem, že i na pohany byl vylit dar Ducha svatého. Slyšeli totiž, jak mluví (cizími) jazyky a velebí Boha. Tehdy Petr řekl: „Může někdo odpirat křestní vodu těm, kteří jako my přijali Ducha svatého?“ Pak rozkázal, aby je pokřtili ve jménu Ježíše Krista. Potom ho prosili, aby (u nich) zůstal ještě několik dní.

2. čtení - 1 Jan 4,7-10

Milování, milujme se navzájem, protože láska je z Boha, a každý, kdo miluje, je zrozen z Boha a poznává Boha. Kdo nemiluje, Boha nepoznal, protože Bůh je láska. V tom se ukázala Boží láska k nám lidem, že Bůh poslal na svět svého jednorozrozeného Syna, abychom měli život skrze něho. V tom záleží láska: ne že my jsme milovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako smírnou oběť za naše hříchy.

Evangelium - Jan 15,9-17

Ježíš řekl svým učedníkům: „Jako Otec miloval mne, tak já jsem miloval vás. Zůstaňte v mé lásce. Zachovávejte-li moje přikázání, zůstanete v mé lásce, jako jsem já zachovával přikázání svého Otce a zůstávám v jeho lásce. To jsem k vám mluvil, aby moje radost byla ve vás a aby se vaše radost naplnila. To je mé přikázání: milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás. Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život. Vy jste moji přátelé, když děláte, co já vám ukládám. Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co dělá jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, protože jsem vám oznámil všechno, co jsem slyšel od svého Otce. Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a určil jsem vás k tomu, abyste šli a přinášeli užitek a váš užitek aby byl trvalý. Potom vám Otec dá všechno, o čem budete prosit ve jménu mém. To vám přikazují: Milujte se navzájem.“

„Ježíš z nich vybral dvanáct a nazval je apoštoly.“ (Lk 6,13)

Evangelium nám představuje apoštoly jako nejdůvěrnější Pánovy společníky, které si vybral z řad učedníků. Abychom lépe porozuměli tomuto Pánovu povolání a dosáhli s ním důvěrnějšího vztahu, chceme ho následovat s vírou a Boží bázni.

Všichni víme, že Ježíš byl obklopen svými dvanácti apoštoly. Poslání, které těmto mužům světil, je v církevních dějinách jedinečné. Přesto se toto poslání týká současně všech křesťanů, které Bůh povolal a vyvolil, aby před ním žili jako svatí a neposkvrnění (srov. Ef 1,4). Hledíme jako apoštolové Pánovu přítomnost v modlitbě, v bratrské lásce a v evangeliu, slovu pravdy, abychom byli Božími dětmi, které se osvědčují, že jsou hodny tohoto povolání.

V těch dnech vyšel (Ježíš) na horu, aby se modlil, a celou noc strávil v modlitbě s Bohem. Když se rozednilo, zavolal k sobě své učedníky a vyvolil z nich dvanáct, které nazval apoštoly: Šimona, kterého pojmenoval Petr, jeho bratra Ondřeje, dále Jakuba, Jana, Filipa, Bartoloměje, Matouše, Tomáše, Jakuba Alfeova. Šimona, kterému říkali Horlivec, Judu Jakubova a Jidáše Iškariotského, který se stal zrádцем (Lk 6,12–16).

Text nám jasně dokládá, že Ježíš nevybral své apoštoly náhodně, nýbrž učinil své rozhodnutí po dlouhé modlitbě a spokojil se s jednou jedinou volbou. Vybral si je ze svých učedníků, tedy z mužů, kteří se již rozhodli, že ho budou následovat. Ježíš měl mnoho učedníků. Vybral si z nich dvanáct a později ještě sedmdesát dva, které povolal k podobnému poslání (srov. Lk 9,1–6; 10,1–4). Těch dvanáct však stojí k němu ve větší bezprostřednosti. Ale mezi Dvanácti jsou někteří, kteří žijí s Pánem ještě ve větší důvěrnosti. Jsou to především Petr, Jakub a Jan (srov. Mt 17,1; 26,37; Mk 1,29; 5,38–7; 13,3; Jan 21,2). Toto Pánovo vyvolení je odpovědí na úkon lásky, který osvěd-

čují ti, kteří se rozhodli, že ho budou následovat s bezmeznou důvěrou. Proto každý, kdo chce Pána následovat, musí horoucně toužit po tom, aby mu zůstal vždy věrný. Být učedníkem znamená mít milost, že mohou odpovídat na Boží volání. Bůh nás zve, abychom o něm vydávali svědectví a poslouchali ho. Bohužel ne všichni učedníci zůstanou Pánu věrní až do konce, protože někteří mu neuvěří, a Ježíš to věděl (srov. Jan 6,64). Být učedníkem znamená chtít zůstat tímto učedníkem navždy. Znamená to dělat stále pokroky ve víře, naději a lásce... Všichni ti, jejichž cesta je skutečně zakořeněna v Bohu, v Bohu vždy zůstávají. Pán zná své ovce a některé volí k zvláštnímu poslání, jehož cílem je vždy spása duší. Ano, Ježíš si vyvolil dvanáct apoštolů, aby byli s ním, protože je chtěl posílat kázat, a to s mocí vyhá-

nět zlé duchy (Mk 3, 14n). Ve výčtu apoštolů nacházíme Petra vždy na prvním místě. Tim je zdůrazněna jeho autorita vůči ostatním apoštolům. Tato autorita je na jiném místě potvrzena a popsána. Na ní spočívá úřad papeže, jehož autorita je neomezená. Úcta k této Bohem stanovené autoritě je svatosvatá

(srov. Num 16,1–35). Na konci seznamu apoštolů stojí vždy Jidáš Iškariotský. Jako apoštolu se mu dostalo všech milostí ke spáse. Přesto se stal Pánovým zrádцем, a dokonce kradl (srov. Mt 26,15; Jan 12,6). Protože Jidáš měl již předtím v úmyslu, že Ježíše vydá, vstoupil do něho v daném okamžiku definitivně ďábel (srov. Lk 22; Jan 13,27n). Protože se Jidáš odevzdal ďáblu vlivu, choval již dlouho zlé myšlenky a z toho důvodu o něm Ježíš řekl, že je ďábel (srov. Jan 6,70). Nyní vidíme, kam až ďábel proniká... Ježíš vyvolil Jidáše do řad apoštolů. To nás vede k názoru, že když Jidáš nastoupil cestu záhuby, Ježíš mu nabídl všechno, co potřeboval ke své spáse. Jidáš zažil plnost Ježíšovy trpělivé lásky. Viděl jeho zářky, pozoroval jeho nesrovnatelnou milost, ale přesto se od Boží lásky odvrátil z vlastní vůle

pod vlivem ďábla. Jeho neomluvitelný čin směřoval k tomu, že se bez jeho vědomí splnilo příslušné proroctví (srov. Sk 1,16; Ž 41,10; 109,8). Jidáše po jeho smrti nahradil Matěj (srov. Sk 1,26), ale po Jakubově smrti byl kolektiv apoštolů opět neúplný (srov. Sk 12,2). Nicméně existuje apoštolská posloupnost, která

je zakotvena v Petrovi. Jak velká je Boží láska, která zahrnuje lidi svou milostí, zvláště ty, kteří se nacházejí na cestě záhuby, protože Pán činí všechno, aby je přivedl zpět na cestu spásy! Někteří však jeho milost a lásku tvrdošíjně odmítají...

Všichni apoštolové s výjimkou syna záhuby (Jan 17,2) zůstali i přes tragické vlastní slabosti Pánu věrní až do smrti. Jako Boží vyslanci vydávali svědectví o Ježíši Kristu, Božím Synu, neuzavírali se světem a s penězi žádné kompromisy a jejich svědectví se obdivuhodným způsobem dostalo až k nám. Snášeli s láskou a trpělivostí strašné zkoušky a nakonec mučednickou smrt pro Pána. Již sama skutečnost, že existují apoštolové, je důkazem Boží lásky a důkazem spásy, kterou Bůh ve svém Synu daroval. Apoštolové byli prostí mužové, kteří stáli v pozadí, kteří se starali o svou práci a o své rodiny a kteří pak, naplnění Duchem Svätým, stali se odvážnými Ježíšovými svědky. Museli nejdříve spatřit, že Boží Syn vstal z mrtvých, aby pak pod vlivem neodolatelné moci mohli hlásat Boží divy. Jak by mohli všechno opustit, aby pak pro Pána snášeli pronásledování a smrt, kdyby neviděli Zmrtvýchvstalého a neobdrželi Ducha Svätého? Apoštolové byli zapálení Boží láskou. Žili v důvěrném styku se svým Mistrém. Viděli ho, dotýkali se ho, slyšeli ho. Patřili na jeho slávu a majestátní milost. Jedli s ním, modlili se, zpívali i plakali. Viděli mnoho jeho zázraků a znamení: uzdravoval nemocné, vyháněl zlé duchy, křísil mrtvé. Viděli ho, jak hlásá nesrovnatelné Boží slovo. Obdivovali jeho jedinečnou krásu, krásu, která se z lásky ke všem lidem vydala až na muka kříže. Viděli Marii, Matku krásného milování, jak byla bolestí zničena u paty kříže. Ale viděli i její radost po zmrtvýchvstání a sdíleli tuto její radost v nekonečném jásetu. A oni, kteří byli vyznamenáni takovou ne-

beskou důstojností, přijali plnou moc svého Vykupitele: *Potom povolal k sobě Dvanáct, dal jim sílu a moc vyháňt zlé duchy a uzdravovat nemocné* (Lk 9,1n). Dal jim také duchovní moc svazovat a rozsvazovat (srov. Mt 18, 18; Jan 20,23). Po svém zmrtvýchvstání obrací se Vykupitel na apoštoly a na lidi všech dob. Jeho slova tvoří pouto mezi apoštoly a všemi křesťany, kteří mu důvěřují jako oni a všechno vsadili na něho: *Pak jim řekl: „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu. Kdo uvěří a dá se pokřtít, bude spasen; kdo však neuvěří, bude zavržen. Ty, kdo uvěří, budou provázet tato znamení: ve jménu mém budou vyhánět zlé duchy, budou mluvit novými jazyky, budou brát hady do ruky, a když vypijí něco smrtelně jedovatého, neuškodí jim to; na nemocné budou vkládat ruce, a ti se uzdraví.“* (Mk 16,15n)

Jakým požehnáním jsou tyto milosti, které budou darovány věřícím lidem. Uvažme toto: Ježíš dal dvanácti učedníkům titul apoštol. Oni jsou sloupy Církve (srov. Gal 2,9) a jejich jména jsou vepsána do základu nebeského Jeruzaléma (srov. Zj 21,14).

Těchto dvanáct bylo apoštolů ještě dříve, než přijali kněžství, které dává plnost svátostné milosti. Apoštolský úřad předchází kněžství v řádu věcí, nikoliv však v řádu milosti. Apoštolský úřad připravuje srdce, aby mohla přijmout Pánovy nekonečné dary a nakonec jeho samého. V následování apoštolů jsou všichni křesťané povoláni Pánem a Církví, aby byli apoštoly. Proto – nebojme se!

„Laici mohou konat svou apoštolskou činnost buď jako jednotlivci, nebo seskupeni v různých společenstvích či sdruženích.“ (AA 15)

„Povinnost a právo apoštolátu pro laiky se odvozuje přímo z jejich spojení s Kristem jako hlavou. Neboť když byli křtem vtěleni do tajemného Kristova těla a birmováním utvrzeni silou

Ducha Svatého, sám Pán je pověřuje apoštolátem. Jsou posvěceni na královské kněžstvo a na svatý lid (srov. 1 Petr 2,4–10), aby svou veškerou činností přinášeli duchovní oběti a po celém světě vydávali svědectví Kristu. Svátosti, zvláště nejsvětější Eucharistie, jim uděluji a živí v nich lásku, která je jakoby duši veškerého apoštolátu.“ (AA 3)

Zapálení božskou láskou můžeme zvolat se svatým Pavlem, apoštolem pohanů: *Běda mi, kdybych nehlásal evangelium!* (1 Kor 9,16) Ale abychom mohli hlásat evangelium, musíme se nejdříve více přiblížit k Bohu. Apoštoloové žili v hluboké důvěrnosti s Ježíšem. Proto i my jsme povoláni, abychom prohloubili tuto důvěrnost s Pánem. Děje se tak ve vytrvalé modlitbě, v rozjímání, ve svátostech. Ty nám dávají plodnost a skrze ně se naplňuje obdivuhodným způsobem Boží dílo. Přistupme tedy jako apoštolové blíže k Bohu spolu s Marií (srov. Sk 1,14). V boji, který musíme vést, ona stojí na naší straně. Ďábel je silný a pokouší se nás zviklat. Když se denně zbožně modlíme růženec, bude naše apoštolská činnost plodnější a stále bohatší. Budme si vědomi, že jsme apoštoly této poslední doby, jak to vyjadřuje Písmo svaté (1 Kor 10,11; Žid 9,26; Jak 5,8; 1 Petr 4,7).

Pane Ježíši, ty sis ze svých učedníků vyvolil apoštoly, aby hlásali Boží království a tvé slovo, které mají potvrzovat znamením a zázraky, konané v tvém jménu. *Zasahuj svou mocí, aby se skrze jméno tvého svatého služebníka Ježíše dala uzdravení, znamení a divy* (Sk 4,30). Věčný Otče, prosíme tě, pošli své posly, kteří budou hlásat divy tvé lásky a spásy. Podporuj působení svých učedníků svou mocí, aby se mnozí obrátili a vrátili k víře, k lítosti a k pokoře.

Maranatha! Přijď, Pane Ježíši!

Z Maria heute 391
přeložil -ls-

Apoštoloové pro 3. tisíciletí

Křesťanství není náboženství samolibé elity. Nikoliv. Jsme hnutí, které uvedl do pohybu Bůh, aby celý svět získal pro vládu své lásky. Předávat víru patří k samé podstatě křesťanství.

Křesťanství je pohyb směrem k člověku. Po nanebevstoupení se apoštoloové vydali na cestu, aby všude hlásali evangelium. Proto byli křesťané zpočátku prostě nazýváni příslušníky *té cesty* (*huius viae*, srov. Sk 9,2). Cíl tohoto pohybu není omezen, protože Bohu jde o záchranu všech lidí, aby byli přivedeni k poznání pravdy (1 Tim 2,4).

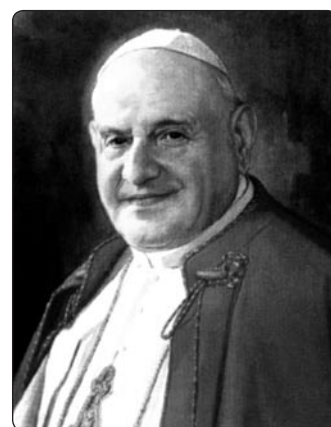
Podle učení 2. vatikánského koncilu začíná tento pohyb v srdci samotného Boha. Tak v dokumentu o misiích se říká: „On (Stvořitel), původce všeho, byl nakonec ‚všechno ve všem‘.“ (1 Kor 15,28; Ad G. 2)

Tento poslední koncil by si vůbec zasloužil název „misijní“. Jan XXIII. chtěl svoláním koncilu dát silný impuls apoštolátu Církve: vyjít ven s pokladem víry k lidem dneška. Tento zatím blahorečený papež razil pro to pojem „aggiornamento“ (vnést do dneška). Proto se tři koncilní dokumenty zabývají misijní činností Církve: O misijní činnosti Církve, O apoštolátu laiků a konečně velká pastorační konstituce Radost a naděje.

Došlo však skutečně k velkému rozkvětu? Od roku 1978 vyžívá Jan Pavel II. ze všech svých sil k probuzení nového apoštolského ducha v Církvi. Vytvořil pro to pojem „nová evangelizace“, neboť společenské proměny posledních desetiletí ukázaly zcela jasně, že předávání víry v rodině, ve společnosti a v kultuře neprobíhá automaticky, nýbrž vyžaduje nové úsilí.

Svými apoštolskými cestami ukazuje sám zřetelně, co je podstatou Církve: všude přinášet Krista. Boží Syn nepřišel na svět, aby zachránil několik málo lidí, nýbrž všechny. Aspirace jeho spásy je všezahrnující, latinsky univerzální, řecky katolická. Syn Boží neklade své lásce žád-

né hranice, a proto jeho závěti, se kterou se loučí se svými učedníky, je posláni: *Jděte ke všem národům a ze všech lidí učíte mé učedníky...* (Mt 28,19). Již jméno učedník představuje úkol. Apoštol znamená poslaný. Církev je pokračováním posláni Vykupitele. Tento titul nese encyklika našeho papeže zveřejněná v roce 1990: *Redemptoris missio*.

Když jde o apoštolát, evangelizaci, misie, předávání víry, pak jde o něco mnohem více! Jde vlastně o všechno! Církve, která by již nebyla na cestě za lidmi všech národů a všech ras, ke všem vrstvám obyvatelstva všech věkových skupin, nebyla by již Církví Kristovou. Řeka lásky, která od věčnosti vytéká z Otce a Srdce, aby se mohla dále uplatnit v posláni Syna a Duchu Svatého v dějinách světa, nesmí být přerušena!

Je proto šokující, když vidíme, jak dnes křesťané zapomínají na tento úkol předávání víry. Místo misii a předávání víry nastoupila u nás na Západě nálada rezignace.

Nestali jsme se přesycenou a zlenivělou církví? Nezamilovali jsme si diskuse o vnitrocírkevních problémech a strukturách a neblokujeme tím naši dynamiku směrem navenek? Kdyby byli apoštoloové, které tehdy Kristus poslal, čekali na to,

Varování Svatého otce

až bude uvnitř všechno souhlasit, byli bychom dodnes všichni pohané.

Že úpadek víry postupuje s větší rychlostí, to nás nesmí ochromit, nýbrž vyburcovat k ofenzivě. Temnota se nepřekoná tím, že se nad ní lamentuje, nýbrž tím, že se rozsvítí světlo.

Nedejme si také namluvit, že misijní činnost Církve je něco špatného a strašného. V dnešní mluvě se misie a misijní činnost staly nežádoucím slovem, protože nám namluvili, že Církev svou misijní činností přispěla k potlačení a odcizení cizích kultur. Jistě, mnoho věcí proběhlo v církevních dějinách nesprávně, protože sám Ježíš zakázal brát do ruky meč (Mt 26,53). Ale když se říká, že všechno zlo a všechno vykořisťování přišlo skrze evangelizaci, pak je to plod protikřesťanské propagandy.

Měli jsme nechat Inky, aby dále praktikovali své lidské oběti? Měli křesťané ponechat africké národy v jejich pověřivém strachu z démonů a přírody? A nemusíme být my Evropané vděční za to, že jsme byli před více než tisíci lety přivedeni ke Kristu a nemusíme již uctívat Thora a Votana ani mít strach z krvežiznivých božstev, náladových démonů počasi a nepřehledných hvězdných konstelací? Neděkují dnes stamiliony křesťanů ve třetím světě, že jejich zemím byl přinesen skrze misionáře Kristus jako světlo světa? Být křesťanem přece znamená obrátit se *od nicotných model k Bohu živému* (Sk 14,15).

Tam, kde dnes dospěli – muslimové, hinduisti nebo ateisté – najdou cestu ke katolické víře a jsou pokřtěni, je u nich cítit jasně nesmírnou radost z toho, že našli živého Boha. Předání víry pro nově pokřtěné znamená pro ně nikoliv zotročení, nýbrž osvobození a štěstí z vykoupění.

Největším nepřítelem církevního apoštolátu však není libe-

Církev chce Čechům pomoci při obtížném přechodu ke skutečně svobodné a demokratické společnosti s křesťanskými kořeny. Toto ujištění vyslovil Jan Pavel II. novému velvyslanci České republiky u Svatého stolce Pavlu Jajtnerovi při jeho nástupní audienci. Diplomata předal Svatému otci své pověřovací listiny a připomněl smutnou skutečnost: Zatímco před druhou světovou válkou se ještě takřka veškeré obyvatelstvo tehdejšího Československa hlásilo ke křesťanství, poslední sčítání lidu ukázalo, že jen jedna třetina jsou ještě křesťané. Papež vyzval svého hosta z Prahy, aby se nezapomínalo kvůli pokroku na křesťanské hodnoty.

Papež vyslovil potěšení nad pokrokem v rozvoji diploma-

tických styků mezi Vatikánem a Českou republikou. Očekává brzké podepsání příslušných dohod. Tento pozitivní krok po padesáti letech totalitního režimu je však provázen papežovými starostmi, které přináší s sebou rychlý hospodářský rozvoj. Papeže tíží osud, který při tom zasahuje slabé, nemocné a chudé. Svatý otec apeluje na novou českou vládu, aby nezanedbávala solidaritu a sociální angažovanost ve prospěch této části obyvatelstva. Znovu žádal, aby byl respektován lidský život a lidská důstojnost. Jen za pokračujícího hlásání radostné zvěsti mohou lidé dosáhnout pravé svobody a politika a hospodářství opravdového pokroku.

Vatikánský rozhlas

ralistická a k misiím kritická atmosféra. Největší nepřítel není venku, nýbrž v našem nitru. Nepřítel apoštolátu se nazývá lenost. Dříve bylo snad všechno navenek lehčí: všichni byli katolíci a chodili do kostela. Dnes je praktikující křesťan unikát, zvláštní případ, výjimka.

Člověk je stádová bytost

Rakouský nositel Nobelovy ceny Konrád Lorenz analyzoval strašný fenomén roku 1938 (anexe Rakouska) těmito slovy: „Když zazní trouba, je rozum v troubě!“ Dnes také zní trouba: proti Církvi. Od 18. století se nám namlouvá, že víra v Boha je něco nepřírozeného, že křesťanství je absolutně špatné a Církev pohrdáníhodný spolek intrikánů, kteří baží po moci. Žádný div, že za této propagandy zaplavila mnoho křesťanů hanba a my pokládáme své náboženství za naši soukromou věc a víru těch druhých za jejich záležitost. Pro mnohé je trapné se k víře přiznávat na veřejnosti. Ale je tu jedno Ježíšovo slovo, které zní zcela jednoznačně: *Kdo mě vyzná před lidmi, toho já*

vyznám před svým Otcem v nebesích. Kdo mě zapře před lidmi, toho také já zapřu před svým Otcem v nebesích (Mt 10,32n).

Jinými slovy – bereme-li Krista vážně, nemáme žádnou alternativu. Nemůžeme být zbabělé masoví pohané, nýbrž zářící svědkové a hlasatelé jeho království. Musí nás to bolet, že tolik lidí ještě sedí *v temnotách a ve stínu smrti*.

Církev, která má dost a je spokojena s těmi, kteří už k ní patří, je mrtvá církev. Nemlčíme o své víře proto, že naše srdce už není plně nadšeni? (srov. Lk 6,45)

Francouzská sociální pracovnice a mystička Magdaléna Delbrelová (1904–1964) razila větu: „Jestliže nechceme misijně působit, musíme podat demisi!“ Církev se svými strukturami, orgány a svátostmi má cenu jedině tehdy, jestliže všude, vždy a všem hlásá Krista. Je, jak již bylo řečeno, svou podstatou misijní. Její svátosti jsou jen k tomu, abychom z nich čerpali sílu pro předávání víry.

Velmi zřetelné je to ve mši svaté. Název „mše“ pochází ze závěrečného pozdravu *Ite missa*

est. Překládá se to: Jděte v pokoj nebo ve jménu Páně. Ale to je opak toho, co se zde říká. Zní to jako: Tak už máte pokoj, je po bohoslužbě... Ale skutečný smysl je: **A nyní vpřed, máte před sebou poslání!**

Každá mše svatá je tedy **slavností rozeslání apoštolů**. Přijímáme ve svatém přijímání samotného Božího Syna a opouštíme chrámový prostor s jeho silou a s jeho posláním – přinést ho všem lidem.

Kam máme Ježíše zanést? K tomu potřebujeme jen otevřít oči. Jsme přece obklopeni lidmi, kteří Krista ještě nebo už neznají: naše vlastní děti, vnuci, sousedé a příbuzní, cizinci a spolubydlíci v jednom bloku, kolegové v práci a ve škole, žena, která čte před námi noviny v metru atd...

A jak máme za nimi jít? Tady dávám jen jednu radu: Dovol Duchu Svatému, aby v tobě rozvinul touhu být apoštolem, a on už bude znát tu nejlepší cestu. Pošle tě jako kdysi apoštol o Letnicích, protože jeho možností je bezpočtu. Z tvé strany stačí jen slovo proroka Izaiáše: *Zde jsem, pošli mne!* (Iz 6,8) Potřebujeme nový rozkvět. Neodkládej své rozhodnutí!

Matka Tereza právem poukázala na Matku Boží. Když Maria v nazaretském pokojíku počala, dala se ihned na cestu a *spěchala do jednoho horského města v Judsku*. Matka Tereza často poukázala na to, že Maria byla první apoštolkou, protože bez ostychu nesla svého skrytého Krista do světa, bez obav vyznala před Alžbětou jeho velikost. A výsledek? Alžběta jásá a maličký Jan v jejím lůně skáče radostí (Lk 1,41,44).

Z toho plyne – když chceme, aby mnozí skákali radostí, musíme přijmout výzvu koncilu a papeže. Skrze něho k nám volá Kristus: „Musíte být apoštoly 3. tisíciletí.“

Z *Vision 2000 2/2003*
přeložil -lš-

Vandalismus osvícené doby

O sekularizaci v Evropě před 200 lety

Před 200 lety 25. února vstoupilo v platnost říšské usnesení poslanců o nuceném vyvlastnění klášterů a knížecích biskupství. Malý generál Napoleon hledal pro své plány spojení proti Rakousku, Anglii a Rusku. Nabídl proto knížatům z území na levém břehu Rýna, které okupoval, že jim dá jako náhradu zkonfiskovaný církevní majetek. V průběhu dějin vytvořili mniši na někdejší pustině sekerou a motykou, velkou pílí a moudrou správou značný majetek. To budilo dávno závist knížat a králů. Tak byl již ve 14. století vyvlastněn řád templářů, protože francouzský král dostal zálsk na jeho majetek.

V době reformace mnich Martin Luther, který byl nespokojený s klášterním životem, dal evangelickým zemským pánům k dispozici kláštery, což značně přispělo k tomu, že se připojili k protestantismu, a navíc zavládlo heslo: *cuius regio, eius religio* – jaký pán, takové náboženství. Že pak sedláci kláštery prostě vypálili, to už se Lutherovi nelíbilo, proto začal dosazovat jako opaty protestanty, kteří se měli starat o to, aby se všichni mniši připojili k nové víře, a byly zřizovány protestantské kazatelské školy, vysoké školy a gymnázia.

Rod Wittelsbachů v Bavorsku odporoval všemu lákání přivlastnit si četné kláštery, dokud rod v bavorské větvi nevymřel. V té době ovládly osvícenské názory smýšlení horních vrstev. Císař Josef II., syn Marie Terezie, osvícenský vladař, chtěl nadále v Rakousku strpět jen charitativní kláštery, a tak zrušil několik set klášterů. Max IV., bavorský kníže, byl sice stejného smýšlení, ale pak se připojil k Napoleonovi, který mu kromě knížecích biskupství nabídl celé Tyrolsko, a tak se z něho stal zapřisáhlý nepřítel Rakouska.

Usnesení bylo nyní drastickým způsobem uváděno v život. Jako sršni vrhli se knížecí úředníci na biskupská sídla a kláštery. Mniši byli jako zrádci a zločinci vyhnáni ze svých klášterů. Později dostali maličkou rentu, která nestačila na živobytí, a stali se jen přítěží pro své správce. Okupanti bez znalosti věci konfiskovali všechno, co se jim zdálo být hodnotné, od grošů z mešních sbírek až po drahocenné oltáře a díla největších mistrů. Brzy byly knížecí archivy, sklady a stodoly plné nejdražších objektů všeho druhu, nábytku a obrazů od středověku až po baroko, a protože pochybělo místo rozbito, včetně kalichů, monstrancí a mešního zařízení všeho druhu. Co se nedalo hned zpeněžit, byl naskládáno na půdy, do stodol a vlhkých sklepů, kde mnoho věcí podlehl zkáze. Poněvadž nebyly řádné kontroly, mnoho věcí bylo nejruznějším způsobem zašantročeno. Handlíři, komisaři a drábi se obsluhovali sami. V klášterních knihovnách bylo shromážděno nesmírné množství duchovních statků, hudebních děl, jimiž se inspiroval například i Mozart. Protože okupanti neměli ani čas, ani pochopení pro tyto věci, bylo mnoho knih prostě spáleno, sešro-

tváno nebo použito jako balicí papír. Jen některé náhodou uchráněné předměty dokazují, jak drahocenné bylo to, co se ničilo. Jeden očitý svědek vypráví o klášteře v Andechs: „Byly zkonfiskovány nejen votivní dary, které se tu shromáždily za celá staletí, monstrance, kalichy a relikviáře; i hraběcí hrobky byly vyrabovány a hledaly se tu drahocenné předměty. Komisař se zapálenou dýmku v ústech se hrabal železnou tyčí v mrtvolách, že nezůstala žádná pohromadě. Z mrtvoly knížete Albrechta strhl ze zlatého řetězu připevněný šperk s takovou prudkostí, že lebka se od dělila od trupu. Všechno bylo naházeno na hromadu bez ladu a skladu. I klášterní lékárna, která byla pro celé okolí velice důležitá, byla takto zkonfiskována a uzavřena.“

Osvícenství, které se klanělo rozumu a chtělo přivést lidstvo k nejvyšším ideálům, osvědčilo při sekularizaci ducha chamtivosti, ničení, zášti a nerozumu. Kdyby se byl Max IV. a jeho zlý duch, ministr Montgelas, spokojili s tím, že odňali biskupům a klášterům jejich pozemky, bylo by mu možno ještě promítnout. Tak však byly zničeny nenahraditelné kulturní hodnoty celých tisíciletí. Zástup restau-

rátorů se dnes snaží zachránit, co se ještě zachránit dá, a stát na to vydává obrovské sumy. Max, který tímto rabováním nesmírně rozšířil své knížectví, se nazval sám králem Maxem I. On a jeho neblahý ministr obětovali však také mnoho životů selských synů, které hnali do války proti bratrskému národu v Tyrolích, mnozí z nich zahynuli ve sněhu a ledu v Rusku, kam museli táhnout, aby válčili za Napoleonovy bláznivé plány.

Kdo dnes navštíví Wessobrun, uvidí ze slavného opatství, které založil v roce 753 bavorský kníže Tassilo a které je úzce spojeno s dějinami Bavorska, jen žalostné trosky. Kdysi to bylo středisko, které vychovávalo světoznámé umělce, stavitele, štukatéry, malíře, kteří zdobili svým uměním evropské chrámy a paláce. Jména jako Zimmermann, Schmutzer, Feichtmeyer jsou pro mnohé skutečnými pojmy. Dnes připomíná jen malá pamětní deska kdysi krásný opatský chrám a vandalismus osvícené doby. Velká část klášterních budov byla zbourána a využita jako stavební materiál v okolních obcích. Co nedokázali Hunové, Švédové a třicetiletá válka ani císařská vojska v 18. století, zcela zničil duch osvícené doby v 19. století. Podobně se vedlo klášterům Steingadenu, Pollingu, Seeonu a jinde. Pokud nebyly hned srovnány se zemí, byly proměněny na továrny, sklady, kasárna či věznice.

Toto osvícenské smýšlení se nyní přestěhovalo do duchovních věd a do bádání, které by chtělo vyprodukovat nového člověka genovou manipulací, sexuální osvětou a státními zákony, které popírají a potlačují základní lidské a křesťanské hodnoty. Jako křesťané můžeme však doufat, že Duch Svatý se opět vrátí do lidské mysli, aby proměnil v něco mnohem většího a krásnějšího i to, co zvrácenost osvícenství zničila a ještě zničí.

Der Fels 4/2003
překlad -lš-

Vy všichni jste se zapřísahali, že jste tvrdošíjní materialisté. Ve skutečnosti balancujete na pokraji víry, víry téměř ve všechno.

To je první důsledek toho, když někdo již nevěří v Boha, že ztrácí zdravý rozum a nemůže již vidět věci tak, jak jsou. Za vším, o čem se mluví, trčí ještě množství něčeho dalšího, šíří se do nekonečna jako výhled v hrůzostrašném snu. Pes je předznamenáním a kočka je tajemství. A to všechno proto, že máte hrůzu ze čtyř slov: ON se stal člověkem.

G. K. Chesterton

Bůh je výborný učitel. Vyžaduje však poctivé žáky. Kdo věří, ten se netřese. Není pesimisticky naložen. Víra je jas, který pochází od Boha.

Jan XXIII.

Předávat dále dar víry

Na kongresu *Radost z víry*, který se konal loni v červnu ve Fuldě, vystoupil v úvodu k pódiové diskusi Norbert Martin, profesor sociologie na univerzitě v Koblenzi a člen papežské rady pro rodinu. Spolu se svou ženou vede Schönstattský svaz rodin ve Vallendaru. Zabýval se problematikou předávání víry dalším generacím. Jeho úvaha může posloužit také jako zasvěcený příspěvek k našemu plenárnímu sněmu.

V úvodu připomněl dopis Jana Pavla II. z 22. února 2001 adresovaný německým kardinálům, ve kterém Svatý otec upozorňuje na *plíživou erozi víry* v Německu. Ostatně němečtí biskupové již v roce 1992 ve svém společném listu o kněžské službě konstatovali: *Souvislé předávání víry a proces samozřejmého vrůstání do Církve... je ve značné míře přerušeno.*

Tyto skutečnosti doplňují svou vlastní zkušeností. Setkal se spolu se svou ženou s rodiči z nejrůznějších diecézí, kteří na úrovni farnosti připravují mladé lidi k biřmování. Ode všech zazníval jeden společný hlas: všichni z nich se až do úmoru trápí u svých svěřenců s převážujícím *nezájmem o náboženské znalosti*, které jsou u nich nejednou na úrovni prvňáčků. Pro všechny tyto angažované katechety bylo nejvíce skličující, že od počátku jasně poznávali a uvědomovali si, že jejich upřímné úsilí „je pro kočku“, jak to plasticky formuloval jeden z nich. I kněží jednoznačně potvrzují, že *více než 80% biřmovanců* se nejpozději za několik týdnů po biřmování docela tiše a nenápadně rozloučí s Církví. *Biřmování je pro ně slavnost na rozloučenou.* Biřmování je zde samozřejmě pouze jednou z ukázek.

Tato diagnóza ani nářek pranic nepomohou, je třeba se zamýšlet, jak tuto situaci *pozitivně* překonat, jak dosáhnout žádoucích změn.

Jak empirické výzkumy, tak každodenní zkušenost dokumentují *nezvratně*, že předávání víry mladé generaci selhává a víra tak pomalu a tiše mezi obyvateli mizí.

Z pozorování jiných společností (např. v rozvojových zemích) však víme, že existují ve světě i příklady zcela *opačného vývoje* a také zdařilý, přímo pozitivní růst předávání víry. Sledujeme-li církevní dějiny, vidíme, že v průběhu doby dochází na jedné straně k přerušování tradice a k ztrátě víry a na jiných místech k novému rozkvětu až k všeobecné evangelizaci jiných zemí ve světě. Existují tedy specifické podmínky, při nichž víra buďto roste, nebo vymírá. To, na co si biskupové v Německu stěžují, není *žádný neodvratný osud*, nýbrž je to důsledek *ovlivnitelných faktorů*. Jinak řečeno excitují „špatné“, „dobré“ a „optimální“ podmínky pro přijímání a předávání víry a tyto podmínky sahají od celkové společenské situace v určité zemi přes její školský systém, církevní pastoraci až k subjektivní oblasti rodinné struktury.

1. Pluralitu životních stylů a vytrácení křesťanského prostředí, které nese jednotlivce, nesmíme hodnotit jen negativně. Osвобоzení individua od tlaků společenského korzetu, tzn. „osvícenost“ a s tím ruku v ruce

jdoucí osвобоzení subjektu, tuto „subjektivizaci“ musíme uchopit jako pozitivní šanci k svobodnému a zralému rozhodnutí jednotlivce pro víru. Jestliže k takovému rozhodnutí dojde i za společenského protivětru, může a musí pak obstát v různých ohroženích a zkouškách. Obrat od prostředí řízeného a určovaného vírou k víře na základě subjektivního rozhodnutí je něco jako koperníkovský obrat, který jsme v mnoha ohledech zatím nezvládli. „*Bleskové konverze*“, jako u *André Frossarda, Lau-na, Paula Claudela*, jsou ojedinělé a spíše výjimečné. Normálně potřebuje růst v přesvědčení víry svůj čas, vytrvalost, trpělivost a dlouhý proces zrání.

2. Přejdeme-li z této spíše abstraktní roviny ke konkrétním lidem, tedy k našim rodičům a naší mládeži, musíme s veškerou poctivostí k sobě i k budoucím generacím formulovat dva nevyhnutelné náhledy:

– Musíme věcně uznat, že stížnost na nezdar v předávání víry našim dětem a naší mládeži nejde převážně na jejich vrub. (Není třeba se šířit o psychologické otevírání dítěte pro náboženství a o zoufalém hledání mládeže po smyslu a transcendentní orientaci.)

– Na druhé straně musíme přiznat, že víra nás rodičů (tělesných, učitelů a kněží), měřená podle požadavků a očekávání našeho Pána, je zoufale slabá. Blíží se spíše víře učedníků *před Letnicemi*, když o nich mu-

sel Ježíš říct: *Kdyby byla vaše víra jako hořčičné zrno, pak byste mohli říct tomuto morušovníku: Přesad se do moře...* Víru, která přesazuje stromy a hory, tu my nemáme, a proto můžeme, když jen se podíváme na sebe, jaci jsme převážně ve víře *malověrní* a *churaví*, předávat jen rozkolísanou a ztrácející se víru. Předávání víry klade nároky především na rodiče, na náš „život z víry“, na naše „slepé důvěrování za každé situace“ v otcovskou prozřetelnou ruku nebeského Otce. (*To je naše vítězství, které přemáhá svět, naše víra; blahoslavený jsi, že jsi uvěřil...*) Jestliže takto „vycházíme z víry“, můžeme také „k víře přivádět“, jak říká Svatý otec ve svém listě německým kardinálům.

Nový rozkvet předávání víry je spíše než společenskou záležitostí výzvou pro nás, pro jednoho každého z nás. Musíme se zamyslet nad svou osobní vírou, protože můžeme dávat jen to, co jsme si zcela osvojili.

Mimoto víru není možno předávat jako nějaký předmět našeho dědictví, drahocenný prsten nebo antický kus nábytku. „Věc“ se předává, a přijímá jako dar. Ale víra není „věc“ ani předmět, nýbrž individuální životní způsob s mnoha projevy. Potud je výraz „předávání“ problematický. „Předávat dále dar víry“, to lze spíše srovnávat s biologickým procesem (jak se můžeme na mnoha místech dočíst v Písmu svatém): se setbou, s růstem stromu, s rozvinutím květu, především však s přivedením k existenciálnímu setkání.

Toto rozsévání a růst se uskutěňuje na mnoha místech: ve škole, ve farnosti, ve společenských mladých a v hnutích, ale především a primárně – a tento základní náhled nelze obejít – v rodině. Zda se předávání víry zdaří nebo ne, zda se naše děti narodí do „domu nevěry“, nebo do „domu víry“ a zda zde budou vyrůstat. V „domě víry“ se rozvíjí stejně jako „náboženský biotop“

SV. PAVEL EPILEPTIK?

Prof. Vilayanur Ramachandar z univerzity v San Diegu v USA, který se zabývá výzkumem duchovních zkušeností epileptiků, vystoupil s „objevem“, že příčinou obrácení Šavla z pronásledovatele na apoštola Kristova byl epileptický záchvat. Teologové takové tvrzení rezolutně odmítají. U toho, kdo takto radikálně změnil svůj život, se musí jednat o něco více než jen o epileptický záchvat. Jiný specialista na zemětřesení připisuje Pavlovo obrácení zásahu elektromagnetického energetického pole.

Kdo předem vyloučí všechno nadpřirozené, musí si nakonec pomáhat, jak může.

Podle Kath-net

PODIVNÁ REAKCE

Autor „světového etosu“

křesťanská kultura skrze svědectví, napodobování, přenášení lásky a všechno to, co ve vědě nazýváme „primární socializací“ a co v prvních třech letech života klade základy všeho. (Poznámka: To, čemu se v prvních třech letech nepoloží základ skrze city, tomu se člověk později jen těžko učí skrze hlavu.) V dalších letech následuje výstavba, rozvoj a podpora skrze slova (modlitba!), obrazy, symboly, žehnání, písně, svátky a slavnosti liturgie a kultu, na kterých mají děti a mládež přiměřeně věku a fantazii sdílet chování podle víry svých rodičů. V určité fázi „předávání“, charakterizované „uvolněním“ mladých ze strany rodičů, dosahuje se stavu relativní zralosti, který přechází do celoživotního prohlubování víry. To všechno je jeden jediný organický proces a výrazy, jako „základ“, „výstavba“, „předávání“, jsou jen slovní berličky pro obtížný životní proces, který ve svých jemných záhybech nemůže být slovy vyjádřen. Jen pro ilustraci: Své modlitební skupiny, které založil sv. otec Pio, nazval „pěstiteleskými zahrádkami víry“.

V našem tématu však jde i o obsah víry. *Problém sdělování obsahu víry je značně nedořešený.* My rodiče prožíváme, že na našich školách bývá bohatství víry odfiltrováno na to, co určitý učitel (a někdy i kněz) pokládá za „únosné“. Podle výzkumů jsou však hlavní motivy jednání mládeže celé světelné roky vzdálené od toho, co nám přináší víra. Ale tuto propast nelze překonat přetvářením víry zdola na to, co je „únosné“, nýbrž odvahou povzbudit naše dospívající, aby unesli i to, co se zdá „neúnosné“. Dlužíme jim nejen zprostředkování obsahu víry, ale ještě více a především svědectví živé víry. Kdo si myslí, že může různým kličkováním a povídáním postrčit mládež *aspoň kousek* a přivést je opět k víře, ten už svou věc prohrál. „Kousek víry“, to zní jako „být trochu těhotná“. Člověk neposlouchá na-

Hans Küng reagoval v bavorském rozhlase na nejnovější encykliku Jana Pavla II. *Ecclesia de Eucharistia* těmito slovy: „Jak se od současného obsazení římské kurie ani jinak nedalo očekávat, máme opět co do činnosti s reakčním fundamentalistickým dokumentem, který daleko zaostává za tím, čeho dosáhl 2. vatikánský koncil.“ „Je to snad ten nejméně inteligentní způsob, jakým mohl na encykliku reagovat. Čeho vlastně dosáhl 2. vatikánský koncil, že za tím tato encyklika tak zaostala?“ ptá se Guido Horst v *Die Tagespost*.

Küng tak dal znovu najevo, jak si představuje své smíření s Vatikánem.

NOVÁ VERZE KATECHISMU KATOLICKÉ CÍRKVE

V Německu byl dán do oběhu nový překlad Katechismu katolické církve pořízený tentokrát nikoliv z francouzského, ale z nového latinského originálu. V důsledku toho obsahuje řadu změn a obsahových upřesnění, která se týkají např. rozsahu učitelského úřadu církve, pojmu lehkých hříchů, svěcení neděle, homosexuality, nerozlučnosti

uky, ale osobnosti. To dosvědčuje rostoucí počet případů, kdy rodiče musí s bolestí konstatovat odpad svých dětí. Dcera ještě z povinnosti doveze otce z domova důchodů do blízkého kostela na nedělní mši, ale sama ten čas tráví prohlížením výkladních skříní.

A nakonec to nejdůležitější. Kristovi učedníci, kteří s ním tři roky chodili po Palestině, viděli jeho zázraky, u jeho nohou naslouchali jeho učení, měli *jistě optimální podmínky* k tomu, aby přijali dar víry. Ale jak stojí v Písmu, nechápali a nevěřili. Kristus je oprávněně kárá: *Jak jste nechápaví, jak malověrní!* Teprve po Letnicích, když na ně sestoupil Duch Svatý, odvážili se oduševněni vírou plnou

manželství, transplantace orgánů a trestu smrti.

Byly tak nejen respektovány úpravy podle nejnovějšího latinského vydání, ale také opraven chybný překlad článku 2358 z francouzské verze, který kardinál Schönborn označil za záporný. Tak např. v článku 2358 hovoří francouzský originál (*présentant des tendances homosexuelles foncières* - v anglickém překladu *deep-seated homosexual tendencies*) nikoliv o *vrozených homosexuálních skloních* nýbrž o *hluboce zakořeněných*, což je velký rozdíl. Další věta tohoto článku: „Ti si nevolí svůj homosexuální stav“ je v novém latinském originálu zcela vypuštěna. Vědecké výzkumy totiž stále více zpochybňují hypotézu o geneticky vrozené homosexualitě, pro kterou nebyly předloženy konkrétní lékařsko-biologické důkazy. Vše ukazuje na to, že v případě homosexuality jde spíše o specifické poruchy raně dětského chování, což potvrzují případy pozitivně vyléčené homosexuality. Uvedená formulace má tedy velkou závažnost, protože „vrozené zaměření“ by bylo možno pokládat za nezměnitelné. Uvedený chybný překlad se vyskytuje i v českém vydání Katechismu z roku 1995. -kth-

sily až k mučednické smrti hlásat evangelium ve světové Římské říši. Duch Svatý je uschopnil, aby předávali víru. Jak vidíme, záleží na Duchu Svatém. To ovšem neznamená, že máme ruce složit do klína, protože s jeho milostí musíme spolupracovat. Svěřit se Duchu Svatému znamená odkrýt ho ve svém nejhlubším nitru a odevzdat se jeho utvářející síle, abychom se stali svatými, *jako je svatý nebeský Otec*.

Papež Jan Pavel II. vyhlásil více blahoslavených a svatých než všichni jeho předchůdci dohromady. Některým to nejde pod nos, ale to je výraz jeho přesvědčení, že s Boží milostí je možné svatě prožívat život podle víry ve všech situa-

cích a za všech podmínek pozemského života, že tedy není důvod k rezignaci, nýbrž k naději. V tom vynikají především svatci dvacátého století. Vydávají nám svědectví, že *víra rozkvétá především tam, kde předstupuje před člověka s vysokými nároky*. Vidíme, jak rozkvétají ta společenství, která před své kandidáty staví nekompromisní nároky. Náš *Svatý otec je osobností, která je s rostoucí nápadností živým důkazem tohoto zákona náboženského života*.

Pohled do církevních dějin nás učí rozhodnosti, smyslu pro realitu a optimismu. Je tu nesmírné a dramatické kolísání stavu hladiny víry, období vzestupů a i úpadků. Pomysleme na hereze, na vysvětlování teologie v době Otců, na první koncily, na dobu stěhování národů, na vpád velkých rozkolů, na rozrušení ustálených struktur za reformace, na rušení klášterů, protireformaci, na zesvětštělé papežství v době renesance, na Francouzskou revoluci a její pustošivý vliv na mnohé země Evropy, na zánik světské moci papežů až k osvobození Církve po zrušení církevního státu atd., atd.

Jižní věž kolínského dómu stála 500 let nedostavěna a její torzo čnělo k nebi jako charakteristický znak města. Nedělo se tu nic kromě přirozené eroze. Pak náhle, jako by se probudila ze spánku jako Šípková Růženka, obřími kroky špěla k dokončení. Ve stínu této věže stál kněžský seminář, který byl 1798/99 *prázdný a opuštěný*. Když byl 25 let po Francouzské revoluci a napoleonských válkách opět vrácen původnímu účelu, musel být již za 4 roky přemístěn do větší budovy. To je povzbuzující. Duch Svatý umí otočit směr ducha času. Naděje víry se nekládá na programech, nýbrž na tom, že víra má své jméno, je osobou, která drží ve svých rukou nás a naše děti, ale i nitky dějin - Ježíš Kristus.

Podle Der Fels 4/2003

Otec malého mučedníka

Jmenoval se Roberto Rivi a narodil se v San Valentinu (Reggio Emilia) 30. října 1903 jako první z mnoha sourozenců v rodině, v níž víra oživovala život a každodenní práci.

Vyrůstal ve škole své maminky Anny, ženy, která žila vzorným křesťanským životem, učil se každodenní modlitbě růžence k Panně Marii a každou neděli a později i častěji se setkával s Ježíšem v Eucharistii. Farář don Jemmi se záhy stal jeho duchovním vůdcem.

Po skončení základní školy zůstal Roberto doma a pracoval na poli. Vydával svědectví své křesťanské víry mezi spoluobčany. Byl ušlechtilý a čistý jako dávní šlechtici. Ve dvaceti letech nastoupil vojenskou službu daleko od svého domova. Byla to doba dlouhé a tvrdé služby, prožitá v obtížném prostředí, ale vždy ve věrnosti Ježíši, což stálo někdy nemalé oběti.

Vrátil se k rodině v polovině 20. let v období, kdy Církev vedl Pius XI., který se snažil orga-

Roberto Rivi

nizovat mládež v katolické akci. Roberto se připojil k těmto mladým nadšeným katolíkům, kteří se inspirovali příkladem mexických mučedníků, kteří právě v oněch letech padali kulkami pronásledovatelů s voláním: „Ať žije Kristus Král!“

Když mu bylo čtyřicet, potkal Albertínu a oženil se s ní

s úmyslem založit rodinu, která by měla za svůj střed Ježíše jako Světlo, Lásku a Vůdce. Pak se mu narodili synové, kteří byli jeho velkou radostí. 7. ledna 1931 se narodil Ronaldo, který se mezi ostatními bratry hned jevil jako něco mimořádného. Byl velice živý, veselý, uměl každého pobavit. Již jako pětiletý ministroval donu Olintovi Marocchinimu a bylo zřejmé, že rád pobývá v kostele, aby se modlil a zpíval Pánu chvály.

Malý hrdina

Ronaldo neměl ještě sedm let, když 16. srpna 1938 na svátek P. Marie Karmelské přijal první svaté přijímání. Byl to pro něho velký svátek, pokorný, ale slavnostní. Ježíš se stal jeho důvěrným přítelem.

Ve škole pod vedením učitelky Klotildy Selmiové měl vždy dobré výsledky, neboť mu pomáhala jeho dobrá inteligence, učil se snadno a rád pomáhal svým spolužákům.

Byl velkodušný k chudým, které štědrě obdarovával slovy: „Láska nikoho neochudí. Každý chudák je pro mě Ježíš.“

Otec Roberto byl velice šťastný ze svého dítěte, právě takového syna si přál. 24. června 1940 přijal Rolando z rukou Mons. Eduarda Bretoniho svaté biřmování. Cítil se ještě více zavázán Kristu jako „Kristův voják“, jak říkával. Ještě více se spojil s Ježíšem, na mši svatou a k svatému přijímání chodil denně, ke svatě zpovědi jednou za týden. Denně se modlil růžencem buď sám, nebo s rodinou.

Své mladé přátelé ze svého okolí se snažil vodit do kostela a před svatostánkem jim vykládal katechismus, aby rostla jejich víra. Otec Roberto si kladl otázku: Čím se stane toto dítě?

V jedenácti letech se Ronaldo rozhodl: „Chci být knězem, tatínku, jdu do semináře!“ Počátkem října 1942 vstoupil do ma-

Rolando Rivi

lého semináře v Marole a ihned začal nosit kleriku, jak to bylo tehdy zvykem.

Otec byl velice šťastný a hrdý, že mu Bůh dal takového syna, a už předem vychutnával radost, že ho jednou uvidí jako kněze. Rád zpíval v kostele, když Ronaldo doprovázel na harmonium zpěváky při mši a při nešporách.

V roce 1944 byl seminář v důsledky války uzavřen. Ronaldo se vrátil domů a i přes tyto těžkosti žil dále svůj život plný horlivosti a světla na návrší v San Valentinu. Když po něm chtěli, aby odložil kleriku a oblékal se jako ostatní chlápci, odpovídal: „Nemohu odložit svůj šat. Je to znamení, že náležím Pánu.“

10. dubna padl do rukou komunistů v Monchii v provincii Modena. Odvlekli ho na svou základnu a předvedli ho k soudu. Pohlavkovali ho, bili ho řemenem a svlékli ho z jeho kleriky. Pak přišli na myšlenku: „Zabijeme ho a bude o jednoho kněze méně.“ Odvlekli ho do lesa blízko Pine di Monchio. Zde vykopali jámu, za-

tímco Ronaldo prosil na kolenu Ježíše za sebe, za své rodiče i za své trýznitele. Ti ho nejdříve zkopali a pak dvěma ranami z pistole, jednou do srdce a druhou do hlavy, ho připravili o život. Bylo to 13. dubna 1945, kdy Ronaldo zemřel ve věku 14 let ranami z pistole v ovzduší nenávisti vůči Církvi a vůči kněžím. Byl pátek, den zasvěcený památce Ježíšovy smrti na kříži. Kněžský šat se stal v rukou komunistů trofej a byl vyvěšen pod podloubím nedalekého statku.

Daleko od nenávisti

Otec na zprávu o této tragédii odpověděl pouze: „Odpusťte mi!“ Zdrčen, ale se svou pevnou vírou začal dále žít a vlévat odvalu svým drahým a osvětloval bolest neustálou modlitbou. Cítil se být povolán, aby vykonal dobré dílo místo Rolanda.

Mučednictví syna seminaristy ho přimělo, aby sám osobně přispěl v poválečné době k vybudování křesťanské společnosti. V době válečného konfliktu padli daleko od svého domova na frontě dva jeho bratři Rino a Adolf a doma zahynula jeho sestra Lina. V následujících letech další zkoušky a bolesti prověřily pevný temperament a nepřekonatelnou víru otce Roberta.

Jeho život udivoval všechny, kteří se k němu přiblížili, dokonce i kněze, kteří si ho vážili a milovali jeho společnost. Jeho sestra, řeholnice, mu řekla: „Při tom všem, co jsi vytrpěl, jak můžeš být tak silný a klidný?“ Jeho odpovědí byl Kristův kříž.

Tak nesl otec Roberto svou víru vstříc každému, byl vždy

PROČ NOSÍM SVŮJ HÁBIT

Byl jsem pozván k jednomu nemocnému do nemocnice. Cestou k němu si jiný pacient přes otevřené dveře svého pokoje všiml mého hábitu, a když jsem se vracel, zavolal mě k sobě. Náš rozhovor skončil jeho upřímnou zpovědí, první po několika desetiletích.

Příští den jsem dostal zprávu od ošetřující sestry, že právě tento druhý pacient v noci zemřel.

Význání jednoho syna sv. Františka

„za jedno s Ježíšem“: v rodině, v práci, ve společenských vztazích a způsobem, jak pojímal každodenní věci a rozhodnutí. Bylo to skutečné smýšlení víry, převedené do vnitřní prostoty a radosti.

Léta plynula a jeho život byl stále přeplněn modlitbou: velice často, téměř denně přistupoval k svatému přijímání, setrval v dlouhém rozhovoru s Ježíšem a modlil se za církev, za svět, až mohl s prostotou vyznat: „Nejraději bych zůstal stále před živým Ježíšem ve svatostánku.“

Jeho srdce bylo schopné velké lásky a sebedarování a připravené pomoci každému jako bratru.

Jeho oblíbenou modlitbou se stala křížová cesta. Modlil se jí i několikrát denně, držel přitom v ruce fotografii svého umučeného syna a světoval božskému Trpěti své drahé, přátele, kněze a ty, kteří páchají zlo.

Celý se rozzářil, když mluvil o svém synu, a dojímal všechny, kteří ho poslouchali: „Snad si ho Pán vzal, aby Ronaldo nešel na špatnou cestu,... chtěl ho mít u sebe mezi svatými. Mnoho jsem vytrpěl, ale nehněvám se na Pána. Jsme zde na zemi proto, abychom plnili jeho vůli.“

22. října 1992 se otec Roberto shledal se svým Rolandem a se svými drahými, kteří ho předešli do nebe. Kdo ho osobně znal anebo kdo ho jen prostě slyšel několikrát v telefonu, zůstal okouzlen jeho skálopevnou a sladkou vírou.

Sám Ježíš, Vykupitel člověka, tak utváří lidi, on, který ujišťuje: *Ve světě budete mít soužení, ale nebojte se, já jsem přemohl svět* (Jan 16,33).

S Ježíšem, Vítězem nad hříchem, bolestí a smrtí, i otec Roberto se svým malým synem mučedníkem může vystupovat jako vítěz.

*Z Maria Ausiliatrice 1/2003
přeložil -lš-*

Kam se poděla duše Co je smyslem polemik o uznání Boha v evropské ústavě?

V poslední době se stále častěji ozývají stesky na to, že Evropa neoslovuje srdce svých občanů. Navenek se projevuje v byrokratickém stylu, zatímco nějaká strhující idea jí chybí. Porozumění pro smysl a výhody Evropské unie sice vzrůstá, ale kde kdo si stěžuje, že nadšení prvních dob mizí a že – poeticky řečeno – plamen evropanství je dušen statistikami a právníkými texty EU. Zejména iráckou krizí, nejistotou vlád zastoupených v Radě Evropy a jejich neschopností zaujmout společný srozumitelný postoj se projevily nedostatky nosné koncepce těch nejdůležitějších výhledů do budoucna.

Inspirovat idea vskutku chybí. Těž vůdčí osobnosti, které by dovedly probudit nadšení mladé generace. To samo o sobě nijak nepřekvapuje, neboť stará zkušenost praví, že politikové, kteří dokážou strhnout, se vyskytují zpravidla jen v dobách válek a krizí. Za našich časů to byli lidé jako například Churchill, Roosevelt, generál de Gaulle a ještě těsně po válce Strauss, Adenauer, de Gasperi a Robert Schumann. Jejich nástupci jim nesaňají ani po kolena, což otevírá cestu demagogům.

Na evropské úrovni se projevuje snaha vyvolat dojem, že Konvent dodá tomuto světadlu ústavu. Zapomíná se, že ústavy jsou zpravidla završením nějakého vývoje, nikoli jeho počátkem.

Za vznikem všech opravdu velikých říší stála vždy nějaká idea. Platí to pro „Pax Romana“ starověkého římského impéria, pro „Orbis Europaeus Christianus“ císaře Karla V., pro „Rule Britannia“ i pro Spojené státy. Po dvě století spravovala pobřeží pozdějších USA anglická obchodní komora, aniž by tam rozvíjela vlastní život. Pak při-

stáli v Massachusetts Otcově-poutníci se svými myšlenkami a představami čerpanými ze starozákonních zdrojů. Teprve poté se začala rozvíjet Amerika se svou ideologií, která je duší Spojených států dodnes.

Evropa si stěžuje na pietismus prezidenta Bushe, ale zapomíná na jeho kořeny. On však mluví své zemi z duše. Tím lze vysvětlit, jak je ještě dnes možné posílat občany z Illinois nebo z Jižní Karoliny do Vietnamu či Iráku.

Také Evropa vznikla z jakési ideje, ze symbolů jako Santiago de Compostela, Covadonga, Čenstochová či Mariazell. Nejsou to místa nějakých dějinných zvratů, nýbrž výrazy náboženských idejí. Nacházíme je ve španělské reconquistě, v osvobozování Podunají, ale i v husitských válkách, v plamelech, v nichž zahynuli albigenští, i v „Alláh u Akbar“ učedníků Prorokových. Lidé neumírají za životní úroveň, ale za ideje, za nimiž stojí víra.

Dnešní oficiální Evropě chybí víra, která dokáže zapalovat. Tu nelze vykřesat z materiálu, nýbrž jedině z nějakého vyššího náboženského konceptu. A pouze na jeho základě lze vystavět vnitřní společenský řád, shodně s poznáním, že není-li Boha, vše je dovoleno. Uspěje-li člověk na

trůn Všemohoucího, jak si kdysi přál Maxim Litvinov, je vše už od počátku odsouzeno k ztroskotání. Dějiny dosvědčují, že jakmile si člověk vytvoří bohyni Rozumu nebo zlaté tele, je nezdár nevyhnutelný: o to jde diskusích v Konventu Evropy. Odmítneme-li přirozené právo, právní řád se zakrátko zhroutí.

Mlčí-li v Evropě lidé, promlouvají kameny. Žádná opravdová kultura, ba ani žádná krása neexistuje bez vztahu k transcendentu.

Odmítneme-li Evropa uznat Všemohoucího, ocitne se zanedlouho ve víru nenávisti socialistického realismu sovětského stříhu. Mlčet o tom znamená popírat duši našeho světadlu. Pak se ztratí i schopnost uzavírat mír, neboť člověk už nebude obrazem Božím s nezczitelnými právy, ale stane se pouhým objektem bez morální ochrany přirozeným právem. Ústava, která ignoruje vertikálu, rozbíjí základy lidských práv.

O to jde v polemikách o uznání Boha v evropské ústavě. Prosadí-li se její bezduché pojetí, ocitneme se uprostřed trosek. Sebe-mohutnější tělo nemůže žít bez duše, protože nemůže stvořit samo sebe.

Otto van Habsburg

Autor, syn posledního rakousko-uherského císaře Karla, je poslancem Evropského parlamentu; nedávno oslavil devadesátiny.

Přeložil pp.

IN MEMORIAM

Dne 2. května zemřel Augustin Navrátil, statečný kritik komunistického režimu a bojovník za lidská práva. Mezi jiným byl iniciátorem podpisové akce za náboženskou svobodu, kterou podepsalo více než 600.000 lidí a kterou podporoval tehdejší pražský arcibiskup kardinál Tomášek. Významná byla jeho práce v samizdatu.

Augustin Navrátil byl za svou činnost krutě pronásledován; v letech 1986 až 1989 byl celé měsíce izolován v psychiatrické léčebně.

Jeho pohřbu v Hradisku u Kroměříže v pátek 9. května se účastnily velké zástupy lidí. Rekviem sloužil olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner, předseda české biskupské konference spolu s arcibiskupem Karlem Otčenáškem a biskupem Dominikem Dukou.

Poděkování

Tímto příběhem chci podat svědectví o velké Boží dobrotě

V roce 1968 mi bylo 25 let. Měla jsem dvě malé děti. Tehdy jsem utrpěla komplikovanou zlomeninu kotníku na pravé noze. Protože se zlomenina nehojila, chodila jsem se sádrou celý rok. Noha zůstala nepohyblivá, protože jsem nedostala rehabilitaci. Chodila jsem o francouzské holi s bolestí a velmi špatně. Následkem toho se mi křivila páteř a měla jsem velké bolesti v zádech a u srdce. Mrtvěly mně obě ruce. Nejhorší to bylo ráno. To jsem je necítila vůbec. Dlouho jsem s nimi usilovně třepala, až mi začaly brnět. Pak už to bylo dobré. Soudní lékař mi řekl, že dostanu invalidní vozík.

Léta jsem trpěla chronickým zánětem průdušek. Záchvat kašle trval hodinu i déle. Snažila jsem se jít alespoň v neděli na mši svatou. Pokaždé jsem musela odejít. Prání jít na mši svatou trvalo několik roků. Myslím si, že vlastní uzdravování začalo právě tehdy. Průdušky se mi začaly pomalu uzdravovat i přes lékařské vyjádření, že je budu mít čím dál horší.

Rok 1985 byl pro mě nejhorší. Promarodila jsem ho téměř celý. Dostávala jsem tolik léků, že už to tělo nevydrželo a na Štědrý den jsem skončila v Boskovicích v nemocnici s otravou krve. Postupovala velmi rychle a za chvíli jsem nevěděla o světě. Když jsem se probírala, viděla jsem postavu jenom jako bílou čárku a nic jsem neslyšela. Věřím, že jsem zde jen díky tomu, že se za mě na půlnoční modlilo hodně lidí z vesnice. Moje maminka se modlila k Panně Marii za to, aby si mne raději vzala, než abych zůstala ještě větší žebrák.

Průdušky se mi uzdravily a já jsem mohla jezdit na poutě. Dne 5. 5. 1998 jsem jela na pouť do Medžugorje. Prosila jsem Pannu Marii, abych to všechno vydržela. Tam se mi začala noha v kotníku pohybovat a já jsem nechala v Medžugorje francouzskou hůl. Noha mě už nebolí a od té doby chodím bez hole. Přivezla jsem si od Panny Marie úplné uzdravení. Když jsem šla později k lékaři na kontrolu, řekl mi, že jsem úplně zdravá.

Koncem září 2000 jsem opět jela do Medžugorje. Špatně jsem viděla, protože jsem měla větší rozdíl v dioptriích. Bez brýlí jsem se vůbec neobešla. Teď čtu bez brýlí. Musím dodat, že jsem nebyla na žádném léčení. Vše jsem obdržela od dobrotivého Pána Boha na přímluvu Panny Marie.

Toto svědectví píšu pro povzbuzení druhým. Bůh nám není vzdálený a nepomáhá jen někomu (svatým), ale sklání se s láskou ke všem lidem.

M. S.

(plná adresa je redakci známa)

První procesí

V bazilice Panny Marie Pomocnice křesťanů, kterou vystavěl v Turíně Don Bosco, oslavuje se již více než 100 let slavnost patronky chrámu velkým procesím se sochou Panny Marie. První takový velký průvod se konal 24. května 1901.

Od vysvěcení baziliky v roce 1868 až do roku 1901 není známo, že by se konaly takové průvody mimo baziliku, s výjimkou malých procesí na dvorech nebo loukách kolem kostela, který tehdy ještě nebyl obklopen rozrůstajícím se městem, jak je tomu dnes. Don Bosco získal pro své chlapce již v roce 1847 sochu Panny Marie Těšitelky (Consolata), která je nyní uložena ve valdockém muzeu. S tou se konávala procesí vždy 20. června kolem tehdejší kaple u Pinardů.

Již v roce 1889 měla svatyně ve Valdoccu krásnou velkou sochu Panny Marie Pomocnice, vyřezanou ze dřeva, kterou věnovala jedna urozená paní jako dar za udělenou milost. Tato socha byla nedávno restaurována.

Na počátku roku 1901 asi 500 obyvatel Valdocca podepsalo petici generálnímu představenému bl. Donu Ruovi, aby se zahájila tradice procesí po ulicích Valdocca, které sousedí s bazilikou.

Don Rua návrh přijal a ustanovil výbor, který měl celou slavnost připravit.

Odpoledne 24. května nepřehledný dav očekával slavnou událost. Radost byla poněkud zkalena těžkými mraky, které se kupily přímo nad svatyní. Spadlo i několik kapek vody a zadul studený vítr. Ale kolem 18.15, když v bazilice začaly nešpory, nebe se vyjasnilo a dav propukl v jásot.

Po zpěvu Magnificat se začalo řadit procesí, které pomalu postupovalo nynější ulicí Panny Marie Pomocnice křesťanů.

Když se objevila socha na svém majestátním trůnu v bráně kostela, všichni pocítili nevýslovné dojetí.

Salesiánský věstník z června 1901 popisuje tuto mimořádnou událost takto: „Socha vypadala jako zjevení! Zvony jí zněly na pozdrav a kapely hrály hymny radosti a ze stohlasého sboru zazníval hymnus *Ave Maris stella*. Madona Dona Boska vychází ze svého chrámu doprostřed svých ctitelů a zdá se, jako by nyní měla žít stále s nimi,

slyšet jejich prosby, těšit je svým úsměvem a svou láskou.“

Průvod pokračoval ve dvou křídlech, prochází korzem Principe Oddone, pak korzem Královny Markéty a pokračuje k náměstí Emmanuela Filiberta a pak přes Porta Palazzo na ulici Cotelengo.

Ještě jednou *Věstník*: „Je to slavnost, která uvádí zrak v úžas a je obdivuhodně spořádaná. Uprostřed soubor pestrých barev: jsou to prapory různých sdružení. Malé děti sypou květy, zatímco jiné představují alegorie Pána, Madony a svatých.

Dav, který se tísní na boku, vytváří řečiště, kterým postupuje řeka s Madonou. Jeden za druhým se ozývají potlesky, lid, který tolik prosil, aby se průvod uskutečnil, volá: „Ať žije Madona Dona Boska!“ Domy jsou plné květů, střechy, okna, balkony jsou zaplněny lidmi. Na všech je patrná úcta, zbožnost a nadšení.

Kolem 20.45 se procesí a socha vrací do chrámu za nekonečného potlesku, zatímco zpěváci zanotují litanii loretánskou. Svátostné požehnání uvnitř i venku celou nezapomenutelnou slavností zakončí.

Lid zůstává na náměstí a obdivuje svatyni osvětlenou tisíci světly a zpívá písně ke cti Panny Marie Pomocnice. Kapela první oratoře odpovídá na nadšení přítomných koncertem vybraných hudebních skladeb.“

Z Maria Ausiliatrice 4/2003 přeložil -lš-

Průvod 24. května 1901

V mariánském roce

Velkým plánem Dona Boska byl obraz Panny Marie Pomocnice křesťanů, který by byl umístěn na hlavním oltáři baziliky, která byla ve výstavbě. Když měl první poradu s malířem Lorenzonem, který ho měl namalovat, přivedl k úžasu všechny přítomné velkolepostí své myšlenky: nahoře nejsvětější Panna Maria, kolem ní v její největší blízkosti apoštolové, pak sbory mučedníků, proroků, panen, vyznavačů. Na zemi znaky jejich velkých vítězství a různé národy světa, které k ní pozvedají ruce a prosí o pomoc (MB VIII, 4).

Bylo to 17. května 1903, když kardinál turínský Mons. Agostino Richelmy z příkazu papeže Lva XIII. korunoval obraz Panny Marie Pomocnice v bazilice ve Valdoccu. Účast věřících byla zcela výjimečná. Dojetí nesmírné. Korunovace obrazu byla událost, která zachvátila celé město a odrazila se v celém světě, neboť se tak potvrdila slova, která řekla Donu Boskovi ve snu Panna Maria: „Toto je můj dům, odtud vzejde moje sláva.“

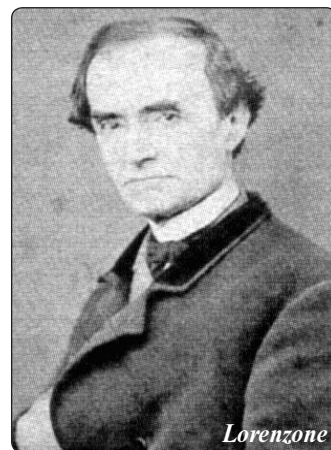
Od té doby uplynulo celé století a salesiánská kongregace oslavuje první stoleté výročí korunovace obrazu Panny Marie Pomocnice, události slavné pro Dona Boska i pro Církev.

Za sto let se totiž mohlo vytratit nadšení a smysl oné události. A to tím spíše, že slovo korunovace zní dnes vzdálenou terminologií, jakoby z báchorky, jako nepřiměřené naší každodennosti, tak zatěžkané skličujícími naléhavostmi, které překáží, ne-li přímo brání každé budoucí možnosti. Ale když se přibližujeme k této události nikoliv s předsudky a s chutí posuzovat ji podle měřítek moderního smýšlení, nýbrž se záměrem objevit hodnotu, kterou znamená, pak odhalíme nejen neslýchanou aktuálnost, ale přímo napomenutí více než spásnosné pro naši dobu.

Vždyť přece touha někoho korunovat se ještě nevytratila z kolektivní paměti. Tak často se jeví jako vznešená potřeba, která je tak silně zakořeněna v lidské duši. Nejen proto, že mluva ji často používá pro sportovní vítěze nebo slavné postavy divadla, ale také jako korunovace vystupuje světský obřad, gesto, které se pravidelně vrací všude, kde se jedná o volbu reprezentativní krásy pro určitou skupinu nebo kulturu. Koruna znamená vrchol, prvenství a vládu spojenou se vzorem a předmětem obdivu. Ten, kdo obdržel korunu, je představen širokému publiku jako vzor dokonalosti, často nedosažitelné jakožto vítězství dosažené po nesčetných a drahých obětech. A přece v okamžiku, kdy tato koruna dosedne na hlavu toho, kdo

triumfuje, zdobí ho ovacemi a apoteózou, v tom okamžiku již s sebou nese závoj trpkosti, která proniká stále více mezi záhyby toho, koho zdobí. Ať už proto, že krása je něco pomíjivějšího, nebo proto, že lidé v touze po novosti se záhy obrátí k jiné kráse, kterou budou přijímat a oslavovat.

Korunovat Pannu Marii zde na zemi znamená zviditelňovat nám smrtelníkům korunovaci, ze které se radují v nebi. Maria byla vyvýšena Nejsvětější Trojicí svým slavným nanebevzetím s tělem i duší a bylo tak slavnostně a definitivně korunováno a oslaveno přání každé lidské bytosti: být spasen z vlastní pozemské skutečnosti. Toto korunování tedy není dáno jen tím, co Maria získala svými vlastními silami, ale je to především dar Boha jakožto pečeť jeho lásky, která dychtí spasit,

Lorenzone

tedy oslativ všechny lidi. Proto krása, která nepomíjí, může být pouze milost, která pochází od Boha, původce vši vznešenosti a jasu.

Navíce korunování Panny Marie znamená, že je vzdálená všeho možného porušení a změny, kterým podléhají naopak všechny naše pozemské skutečnosti. Ona je nyní opravdovou Královnou, která se nemusí bát svých dějinných vrstevníků. Proto k ní můžeme vzhlížet s klidnou důvěrou s pevným vědomím, že tam, kde je ona, budeme jednoho dne i my, ponořeni do stejné slávy, ve které ona nyní v plnosti jásá. Proto ji v důvěře můžeme vzývat s jistotou, že ona je naší opravdovou pomocí, která nám ukazuje cíl naší naděje: svého Syna.

Vždyť i dnešní člověk touží dívat se na někoho, kdo dosáhl dokonalého úspěchu, a pro nás je jím ta, která nese jméno Maria. Mariina korunovace je pro nás tedy také napomenutím, neboť nám říká, že nemáme hledat své uskutečnění nikde jinde než v Bohu, neboť jen v něm můžeme dosáhnout oné slávy, po které tak hluboce toužíme, ale kterou tak nešťastně hledáme v padlé skutečnosti tohoto světa.

Proto využijme plně tohoto mariánského roku, který nám předložil Jan Pavel II. a který máme naplnit prostotou růžence a krásou, která vyzáruje z Panny Marie, Královny a Matky.

Z *Maria Ausiliatrice* 2/2003
přeložil-lš

Bašta Pána Boha (19)

„No jo, tryskem,“ bručel si Filip pro sebe. „Jak si to asi představuje v téhle zimě, když při každém kroku přimrzají nohy! Ale aspoň snad v tomhle počasí nepřijde do Montbernage žádný z těch rudých darebáků.“

Líně se opřel o zábradlí mostu a díval se přes ně k městu. Všechna okna byla úplně temná. Takže žádné nebezpečí nehrozí.

Najednou strnul leknutím. Na mostě se ozvaly kroky. V mlhavém světle lucerny se objevil velký třírohý klobouk, modrý vojenský kabát, bílé kalhoty!

„Pohroma! Občanský gardista!“ zavřel Filip. „No tak to teda největším tryskem!“

Tloustík se dal skutečně do běhu, ale k svému velkému zděšení zaslechl, že ten druhý také zrychlil krok. Z mírného poklusu, do kterého se Filip pustil, se zvolna stal skutečně nějaký druh trysku. Ale pronásledovatel mu byl těsně v patách.

Ted' dokonce za chlapcem vykřikl:

„Hej, ty, zastav se konečně! Chlapče, neutíkej přece!“

Ale Filip jenom zabručel:

„Ze mě si hlupáka dělat nebudeš,“ a mrskal nohama jako ještě nikdy v životě. Pak ale s hrůzou opět zjistil, že se opravdu občanského gardisty zbavit nemůže. Filip se pokusil ještě o několik odvážných manévrů, pádil těmi nejtemnějšími uličkami s nadějí, že by třeba mohl ten druhý zakopnout o schody u některých domovních dveří a zlomit si nohy. Jenomže takhle samozřejmě nemohl běžet do nekonečna. Dech se mu povážlivě krátil. Řítil se tedy bez dalších oklik ke stodole, aby ještě v poslední minutě varoval účastníky bohoslužby.

Mezitím se už všichni zbožní lidé z Montbernage shromáždili v Pasquierově stodole a očekávali kněze. Starý Gervais předříkával růženec a pa-

ni Favreauová zpívala se svým sborem zbožné písně.

Vzadu v kůlně stáli muži z Montbernage, všichni ozbrojeni pořádnými sukovicemi. Nemohli si být jisti, jestli je třeba nebudou potřebovat.

Velikými skoky se přičítal tlustý Filip do vrat stodoly, tak bez dechu z nezvyklé námahy, že jen s velkým úsilím ze sebe vypravil:

„Už se blíží!“

„Kněz?“ ptali se muži.

„Ne,“ zasípal vyčerpaný chlapec, „občanský gardista!“

„Občanský gardista?“ vykřiklo několik žen. „Proboha, jsme ztraceni!“

Muži se chopili pevněji svých sukovic. Mistr Cassandre, který hlídal přímo u vchodu, si s úšklebkem vykasal rukávy. Vtom už ale vtrhl do dveří stodoly ten v uniformě. V okamžiku byl obklopen muži. Cassandre předstoupil a okamžik si měřil mohutnou postavu občanského vojáka, který stál před ním.

„Co zde chcete?“ zavrčel na něho. Ten si ale utřel rukávem pot z čela, neboť ho noční honička také zcela vyčerpala, a řekl:

„Co bych tady chtěl? Mši svatou chci sloužit. Já jsem přece kněz Soyer, tedy – chtěl jsem říct – kněz Desprez. Ten kluk mě ale skutečně pořádně prohnal. Nemohl jsem ho přece spustit z očí, vřdyť jsem neměl ani poněti, kde by v té tmě asi mohla být Pasquierova stodola.“

„Vy jste ten kněz?“ zabručel Filip. „No, v té uniformě jsem to také nemohl tušit. A já běžel, jak ještě nikdy v životě.“ Tajně si však slíbil, že v budoucnosti už nikdy nebude tak lehce ztráct klid.

Muži se spokojeně pošklebovali. Ženy se smály prožitému úleku.

Mistr Cassandre si zase shrnul rukávy dolů s výrazem skutečného politování.

Dne 26. května 2003 po večerní mši svaté (mše začíná v 18 hod.) se v kostele sv. Cyrila a Metoděje na Gajdošově ulici v Brně Židenicích koná přednáška akad. sochaře Jana Bradny o stavu prací a problémech spojených se znovupostavením Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí v Praze. Přednášející je předsedou společnosti za jeho obnovu.

„Škoda,“ bručel si pro sebe, „s tím by opravdu stála pořádná rvačka za to.“

Potom si ale kněz oblékl posvátné roucho a přistoupil k oltáři.

Toho večera hrál Pavel Convertier znovu krásnou píseň o ospalém Jakobovi a zase se celé Montbernage dozvědělo, že ráno v šest hodin bude přinesena Nejsvětější oběť.

Tentokrát ve stodole celebrouval kněz Coudrin, který se vrátil ze své pastýřské cesty.

Ale byli v Montbernage dva, kteří neposlouchali zprávu trubky. Byli to Martin Cordier a Robert Bernard. Chtěli být vlastně při tom, když bude Pavel Convertier troubit na trubku, ale po cestě se dostali do prudkého sporu.

„To není pravda, co říkáš!“ křičel Robert, který stál před kamarádem se zaťatými pěstmi a obličejem bledým zlosti.

„Když ti to říkám,“ hájil se druhý. „Sám jsem přece viděl, jak tvoje matka šla na faru k tomu spříseženci.“

„Lžeš, ty lotře!“ zaskřípal zuby Robert.

„Opravdu jsem to viděl na vlastní oči,“ stál na svém Martin.

„Je to ostuda!“

Tu napadl Robert s divokým výkřikem svého mnohem silnějšího kamaráda, srazil ho k zemi a ten, dříve než pochopil, co se stalo, dostával rány pěstí, že ho přecházel sluch i zrak. Potom se ale Martinovi podařilo silnými klukovskými pěstmi útočnicka odrazit a pak už mu nezůstal nic dlužen, i když se ten marně pokoušel před jeho ranami bránit.

Silně potrhaný a zubožený se Robert vrátil domů. Když se ho matka ptala, co se mu stalo, chlapec se odvrátil a mlčel. Po chvíli ale začal přecházet kolem,

podíval se na matku a koktaje vymáčkl ze sebe slova:

„Mami, je to pravda, žes byla dnes na faře u toho spřísežence?“

„Ano, byla jsem tam,“ klidně odpověděla paní Bernardová. Na ta slova chlapec smrtelně zbledl.

„Maminko!“ zasténal pouze. Pak najednou vyběhl ze světnice, utíkal do stodoly a vrhl se do slámy.

V noci nemohl usnout.

Časně rána se vyplížil z domu, protože se bál setkání s matkou. Musel čekat ještě celou hodinu, než sedlák Pasquier stodolu otevřel. Robert mu zcela proti svému zvyku jen němě pokynul hlavou a přistoupil k oltáři, aby knězi pomohl při oblékání do bohoslužebného roucha.

Udiveně hleděl kněz na rozrušenou, nevyspalou chlapcovu tvář.

„Co je ti, Roberte?“ zeptal se. Ale chlapec jen zavrtěl hlavou a mlčel.

„Nemůžeš mi to říct?“ naléhal kněz. Odkdypak má Robert Bernard přede mnou tajemství?“

Ještě chvíli tiskl chlapec rty urputně k sobě. Ale potom najednou divoce zavzlykal a zatímco se mohl ztrhat zoufalým pláčem, vyrazil ze sebe:

„To je přece kvůli mé matce, protože byla u toho spřísežence.“

Nato ale kněz chlapce objal kolem ramen, vážně na něj pohlédl a řekl:

„Hochu, tvoje matka neudělala nic nečestného.“

„Ale ona přece sama přiznala, že tam byla,“ zajíkal se chlapec.

Ano, ale neudělala to z nečestných úmyslů,“ odpověděl kněz bez váhání. „A dokončí už oltář! Lidé přicházejí!“

(Pokračování)

Sestry Karmelitánky srdečně zvou děvčata od 18 do 25 let na **DUCHOVNÍ CVIČENÍ**, která se uskuteční v klášteře sester, Zlín – Štípa, ve dnech od 7. 7. do 11. 7. 2003. Pokud máš zájem zúčastnit se těchto duchovních cvičení, můžeš se přihlásit písemně, telefonicky nebo na naší e-mailové adrese. Termín odevzdání přihlášek – nejpozději do 10. června na adrese: Sestry Karmelitánky, Mariánské nám. 56, 763 14 Zlín – Štípa. Můžete také volat na telefonní číslo: 00420-577 914 262 nebo na e-mail: karmel@vply.cz. Rády odpovíme na Vaše případné dotazy a těšíme se na setkání s Vámi.

Srdečně zveme na PRVNÍ SOBOTY NA KLOKOTECH V ROCE 2003. Společný program začíná vždy v 15 hod. Témata pro jednotlivé soboty:

- 7. červen – **Nepřítel je nejlepší učitel**
P. Ing. Miloslav Fiala, bývalý mluvčí ČBK
- 5. červenec – **Strach nemá v lásce místo**
Mons. V. Vyhlička, kanovník vyšeř. kapituly
- 2. srpen – **A najde Syn člověka víru...?**
P. RNDr. M. Kazík, farář v Hrádku u Znojma
- 6. září – **Zapomenutá touha**
P. Ivo Valášek, farář v Soběslavi
- 4. říjen – **Temnotou ke Světlu**
P. J. J. Berka, OCist., převor ve Vyšším Brodě

Šestnácté výročí úmrtí Marka Lepila, absolventa brněnské konzervatoře, který zemřel ve věku 22 roků, vzpomene se při mši svaté v kostele Neposkvrněného početí Panny Marie v neděli 1. června v 9.30 hod. v Brně na Křenové ulici. O modlitby prosí rodina.

EDITORIAL – pokračování ze str. 2

že valem ubývá těch, kteří „předkocilní“ období pamatují z vlastní zkušenosti a nikoliv jen z tendenčních „chýř“, hrozí vážné nebezpečí, že se z pokoncilních poměrů stane něco jako jediný ideál, který zaslouží další prohlubování. Ale právě pokoncilní období má jednu velkou vadu na kráse: skutečně věřících stále ubývá. Nechceme-li tvrdit, že tento poslední koncil se minul svým cílem, musíme přijmout, že byl nesprávně pochopen a teprve čeká na své naplnění. Koncilní dokumenty se ovšem přímo hemží odkazy a odvolávkami na předkoncilní doby. Koncil se nesešel proto, aby nám usnadnil naše křesťanství, abychom už nemuseli tolik klečct, tolik se modlit, postit, zpovídat se, nosit duchovní šat, který jsme přijali jako znamení svého stavu a zasvěcení, setrvávat v upřímném díkůčinění po svatém přijímání, konat procesí a chodit na poutě a brát vážně poselství z těchto požehnaných míst. To všechno stále potřebujeme, abychom čerpali ze zdrojů milosti a pravé radosti a mohli plnit své poslání. Koncil nás nezabavil křesťanského závazku jít ke všem národům a získat je Kristu za učedníky. Žádný koncil neměl, nemá a nebude mít právo, aby redukoval Ježíšovy maximalistické požadavky. Boží Syn sám si své poslání v ničem neulehčil a neusnadnil, uskutečnil je maximalistickým způsobem, aby nám zajistil maximum božského života a božské blaženosti. Nebo z nás náš velký tolik oslavovaný pokrok, směřující k pohodlnosti, udělal zpohodlnělé duchovní invalidy, kteří už na to nemají sil, aby byli apoštoly, a potřebují jen úlevy a berličky? Musejí přijít svědkové Jehovovi, aby nám na nárožích připomínali „**Probuďte se!**“?

Zbylo nás málo, ale i kdyby nás bylo ještě méně, než nás je, nemusíme se bát o budoucnost své Církve, pokud v této malé společenské menšině opět budou tak *hořet srdce*, aby byla schopna i *dát život za své přátele*. Budoucnost křesťanství není ve zpohodlnění, ale v obnovení náročnosti, ze které pramení Kristova radost.

-red-

Liturgická čtení

Neděle 25. 5. – 6. neděle velikonoční

1. čt.: Sk 10,25–26.34–35.44–48
Ž 98(97),1.2–3ab.3cd–4
Odp.: srov. 2 (*Hospodin zjevil svou spásu před zraky pohanů. Nebo: Aleluja.*)
2. čt.: 1 Jan 4,7–10
Ev.: Jan 15,9–17

Pondělí 26. 5. – památka sv. Filipa Neriho

1. čt.: Sk 16,11–15
Ž 149,1–2.3–4.5–6a+9b
Odp.: 4a (*Hospodin miluje svůj národ. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Jan 15,26–16,4a

Úterý 27. 5. – nez. pam. sv. Augustina z Canterbury

1. čt.: Sk 16,22–34
Ž 138(137),1–2a.2bc–3.7c–8
Odp.: 7c (*Zachraňuje mě tvá pravice, Hospodine. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Jan 16,5–11

Středa 28. 5. – ferie

1. čt.: Sk 17,15.22–18,1
Ž 148,1–2.11–12.13–14a.14bc
Odp.: *Nebe i země jsou plny tvé slávy. Nebo: Aleluja.*
Ev.: Jan 16,12–15

Čtvrtek 29. 5. – slavnost

Nanebevstoupení Páně
1. čt.: Sk 1,1–11
Ž 47(46),2–3.6–7.8–9
Odp.: 6 (*Bůh se vznáší za jáсотu, Hospodin vystupuje za hlaholu trub. Nebo: Aleluja.*)
2. čt.: Ef 1,17–23
Ev.: Mk 16,15–20

Pátek 30. 5. – nez. pam. sv. Zdislavy (v českých diecésích a v brněnské diecézi památka, v litoměřické diecézi svátek)

1.čt.: Sk 18,9–18
Ž 47(46),2–3.4–5.6–7
Odp.: 8a (*Bůh je králem celého světa. Nebo: Aleluja.*)
Ev.: Jan 16,20–23a

Sobota 31. 5. – svátek Navštívení P. Marie

1. čt.: Sof 3,14–18 nebo Řim 12,9–16a
Iz 12,2–3.4bcd.5–6
Odp.: 6b (*Vládne nad vámi Svatý Izraele.*)
Ev.: Lk 1,39–56

Breviář pro laiky

Uvedení	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
do první modlitby dne:	25. 5.	26. 5.	27. 5.	28. 5.	29. 5.	30. 5.	31. 5.
Antifona	518	1722	518	518	632	642	1378
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	518	1723	518	518	632	1376	1378
Antifony	611	935	950	965	633	998	1379
Žalmy	921	936	950	965	813	998	813
Kr. čtení a zpěv	611	1724	618	621	633	644	1380
Antifona k Zach. kantiku	611	1724	618	622	633	1376	1380
Prosby	612	1724	619	622	633	645	1380
Záv. modlitba	612	1375	1375	622	634	1377	1381
Modlitba během dne:							
Hymnus	519	519	519	519	634	643	643
Antifony	519	519	519	519	635	643	643
Žalmy	926	940	955	971	635	1004	1019
Krátké čtení	612	616	619	622	637	646	1381
Záv. modlitba	612	616	619	622	634	645	1381
Nešpory:							
Hymnus	517	517	1727	517	628	628	1377
Antifony	609	613	945	960	629	638	1009
Žalmy	916	930	945	960	629	638	1009
Kr. čtení a zpěv	609	613	1730	620	630	639	647
Ant. ke kant. P. M.	610	614	1731	620	631	640	1377
Prosby	610	614	1731	621	631	640	648
Záv. modlitba	612	612	1375	1375	634	634	1377
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1238	1242	1260

Malice cyrilometodějská s. r. o. nabízí z jiných nakladatelství ...

Ivan Renč:

ŠEST KAMENNÝCH DŽBÁNŮ

Laskavá a moudrá vyprávění o celoživotních rodinných starostech a radostech Abišaje a Finey, těch dvou šťastných z Káně Galilejské, pro které Pán učinil svůj první zázrak – proměnění vody ve víno.

Příhody zakotvené v reáliích biblické Palestiny, přesvědčivě prokreslená psychika všech členů rodiny a zároveň půvabné ilustrace Zdeňky Krejčové sugestivně vtahují citlivé mladé čtenáře do zcela jiného světa. Ti ani nevědí, že se jim dostává první lekce výchovy k šťastnému rodinnému životu.

*Karmelitánské nakladatelství,
1. vydání, A5, 112 stran, 169 Kč*

Pedro Arrupe SJ:

POKOJNĚ V PROTIKLADECH

Soubor teologických reflexí generálního představeného jezuitů

Českému čtenáři se jako XXIII. svazek Studií-ních textů Centra Aletti dostává do rukou první ucelený výběr studií, článků a úvah z pera charismatického jezuita, který mimořádným způsobem přispěl k pokoncilní proměně Tovařystva Ježíšova.

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24,
771 11 Olomouc 1; e-mail: knihy@malicecm.cz,
tel.: 587 405 431, fax: 585 222 803

Texty *Inkulturace jako metoda evangelizace, K marxistické analýze společnosti, Zakotvení a zakotvení v lásce a Trinitární inspirace ignaciánského charismatu* jsou obdivuhodně hluboké, naléhavé a aktuální, přínosné pro nejširší katolickou veřejnost. V posledním oddílu *Naše svědectví musí být věrohodné* najdeme jak ryze osobní zážitky pokorného kněze Kristova, tak i vidění celosvětových problémů a v nich cestu jezuitů, který chce žít v souladu s ignaciánským charismatem.

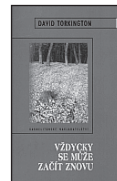
*Refugium Velehrad – Roma, 1. vydání,
A5, 280 str., 185 Kč*

David Torkington:

VŽDYCKY SE MŮŽE ZAČÍT ZNOVU

Osvědčený anglický autor v 26 kapitolách předkládá reálné příběhy, někdy jen epizody či okamžité situace – očištná oběť v sibiřském gulagu, setkání s přítelem po mnoha letech, proměna pubertáka v mladého muže, vodácká dovolená, dětská láska, pracovní kariéra, hledání povolání, pár skleniček po úmorné loptě... V zamyšleních nad nimi učí čtenáře myslet srdcem, měřit Boží mírou, aby „ho právě jeho poctivost otevřela milostí, kterou všichni potřebujeme, máme-li se trochu přiblížit Boží představě o nás“.

*Karmelitánské nakladatelství, edice Duchovní život,
1. vyd., 180 x 115 mm, 92 str., 85 Kč*

Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese

www.malicecm.cz

772 00 Olomouc 2
147/2002
P.P.

TZ

Malice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1